

Bjørn Aksdal

Folkemusikk og folkedans i kulturskolen

En undersøkelse av dagens situasjon

Rådet for folkemusikk og folkedans 2008

Bildet på forsiden: Tore Bolstad underviser søstrene
Ragnhild og Eldbjørg Hemsing på hardingfele.

Bjørn Aksdal

Folkemusikk og folkedans i kulturskolen

En undersøkelse av dagens situasjon

Rådet for folkemusikk og folkedans
Norsk senter for folkemusikk og folkedans

Dragvoll, Trondheim 2008

ISBN 978-82-91419-26-8
NTNU-trykk

Forord

Rådet for folkemusikk og folkedans har ved flere anledninger fått innspill når det gjelder arbeidet for å styrke folkemusikken og folkedansens stilling innenfor de lokale kulturskolene. Derfor ba Rådet høsten 2006 om et møte med ledelsen i Norsk Kulturskoleråd og rektor ved Trondheim kommunale musikk- og kulturskole, som representant for en av landets aller største kulturskoler. Dette møtet ble holdt i september 2006 i kulturskolerådets lokaler på Høyvingen i Trondheim, og her deltok rådslederen Arne M. Sølvsberg og Bjørn Aksdal på vegne av Rådet.

Møtet med Norsk kulturskoleråd var svært positivt og skisserte både mulige samarbeidstiltak og veier for å styrke samarbeidet mellom folkemusikk- og folkedansmiljøet og kulturskolene. Et konkret resultat av møtet var at Rådet for folkemusikk og folkedans tok inn et bredt punkt som gjelder arbeidet mot kulturskolesektoren i sin arbeidsplan som ble lagt fram for Representantskapsmøtet i Rådet i oktober 2006. Dette punktet ble enstemmig vedtatt av møtet med følgende tilføyelse:

Rådet tar inn i sin arbeidsplan en kartlegging av folkemusikk- og folkedanstilbudet i kulturskolene i hele landet for å bruke erfaringer fra de som har et tilbud til å starte opp med dette andre steder.

Jeg ble bedt av Rådet om å ta ansvaret for oppfølgingen av denne saken og utarbeidet derfor et spørreskjema til bruk i undersøkelsen. Utformingen av skjemaet ble også drøftet med ledelsen i Norsk kulturskoleråd. Spørreskjemaet ble så sendt ut på e-post til alle landets 378 kulturskoler i begynnelsen av mars 2007.

Resultatene fra undersøkelsen har dessverre blitt noe forsinket i forhold til den oppsatte tidsplanen. Hovedårsaken til dette er at det gikk overraskende sent å få inn svarene fra kulturskolene. Vi har måttet engasjere to medarbeidere, Halldis Folkedal og Sjur Viken, som har ringt rundt og kontaktet hver eneste av de kulturskolene som opprinnelig ikke hadde svart. Dette viste seg å bli et ganske stort og omfattende arbeid.

Nå foreligger endelig resultatene fra kulturskoleundersøkelsen i trykt form, etter at hovedkonklusjonene ble presentert under Representantskapsmøtet i Rådet for folkemusikk og folkedans i oktober 2008. Utredningen er ført i pennen av meg på oppdrag fra Rådet, og med god hjelp fra vår prosjektmedarbeider Sjur Viken, som blant annet har tatt seg av det meste av den statistiske behandlingen av materialet. Takk for svært godt arbeid både Sjur og Halldis! Takk også til Tore Bolstad for at vi fikk bruke det fine bildet på forsiden av rapporten!

Vi håper at denne undersøkelsen kan kaste lys over en del viktige problemstillinger, og at den samtidig vil bli et viktig og nyttig redskap i arbeidet for å styrke tilbudet i folkemusikk og folkedans innen kulturskolene her i landet.

Trondheim, desember 2008
Bjørn Aksdal
Rådet for folkemusikk og folkedans.

1.0. Innhold	Side
0. Forord	5
1.0. Innhold	6
2.0. Hovedkonklusjoner	9
2.1. Folkedans	9
2.2. Folkemusikk	10
3.0. Metode	11
4.0. Materialet	14
5.0. Folkedans	15
5.1. Folkedans på din kulturskole: Ja-svar	15
5.1.1. Antall elever i undervisningen	16
5.1.2. Antall lærer som underviser	17
5.1.3. Skolens videre planer	17
5.1.4. Undervisningsmateriell	18
5.1.5. Andre kommentarer	19
5.2. Folkedans på din kulturskole: Nei-svar	20
5.2.1. Hovedårsak til manglende tilbud	20
5.2.2. Tidligere tilbud	22
5.2.3. Årsak til nedlegging av tilbudet	25
5.2.4. Skolens videre planer	26
5.2.5. Kjennskap til lærere	28
5.2.6. Andre kommentarer	29
6.0. Folkemusikk	32
6.1. Folkemusikk på din kulturskole: Ja-svar	32
6.1.1. Antall elever i undervisningen	34

6.1.2. Instrumentfordeling	37
6.1.2.1. Vanlig fele (fiolin)	38
6.1.2.2. Hardingfele	41
6.1.2.3. Torader	43
6.1.2.4. Trekkspill	45
6.1.2.5. Sang/kveding	47
6.1.2.6. Klimpreinstrumenter (langeleik, gitar)	49
6.1.2.7. Blåseinstrumenter (tussefløyte, sjøfløyte)	50
6.1.2.8. Andre instrumenter (munnspele, slåttedromme)	51
6.1.3. Antall lærere som underviser	52
6.1.4. Skolens videre planer	54
6.1.5. Undervisningsmateriell	56
6.1.6. Andre kommentarer	57
6.2. Folkemusikk på din kulturskole: Nei-svar	59
6.2.1 Hovedårsak til manglende tilbud	59
6.2.2. Tidligere tilbud	61
6.2.3. Årsak til nedlegging av tilbudet	63
6.2.4. Skolens videre planer	64
6.2.5 Kjennskap til lærere	66
6.2.6. Andre kommentarer	68
7.0. Antall elever i kulturskolen	70
7.1. Andel folkemusikkelever	70
8.0. Liste over vedlegg	74
Vedlegg 1: Spørreskjema til kulturskolene	75
Vedlegg 2: Oversikt over de største kulturskolene i undersøkelsen og andelen folkemusikkelever	77
Vedlegg 3: Fylkesvis oversikt over kulturskoler som har svart	80

2.0. Hovedkonklusjoner

2.1. Folkedans

Kun 4,4 % (12 skoler) av kulturskolene i denne undersøkelsen svarte at de har et fast eller prosjekt-/kursbasert undervisningstilbud i norsk folkedans. Hele 95,6 % (259 skoler) svarte at de ikke har et slikt tilbud.

Ni fylker har kulturskoler med tilbud om undervisning i norsk folkedans. Tre av fylkene har to kulturskoler med slikt tilbud (Aust-Agder, Oppland og Sør-Trøndelag), mens seks fylker har én skole hver med folkedanstilbud (Buskerud, Hordaland, Nord-Trøndelag, Nordland, Rogaland og Telemark).

Totalt mottar 712 elever i dag undervisning i norsk folkedans i regi av kulturskolene, men trekker vi fra de som kun er knyttet til kurs og prosjekter av kortere varighet har kulturskolene kun 164 faste folkedanselever.

Til sammen finnes det 18 folkedanslærere i kulturskolene fordelt på de ni fylkene. Hvis man ser bort i fra lærerne som kun deltar i prosjektbasert undervisning, blir antallet lærere som gir fast folkedansundervisning åtte.

Fem av skolene med undervisning i norsk folkedans sier at de ønsker å utvide dette tilbudet, mens like mange vil holde tilbudet på omtrent samme nivå som i dag. Ingen av de skolene sier at de vil redusere dette tilbudet.

Flest kulturskoler oppgir ”Mangel på etterspørsel” som hovedårsak til manglende folkedanstilbud (28 %), etterfulgt av ”Annet tilbud i kommunen” (22 %) og ”Mangel på lærere” (18 %). Økonomien kommer først på fjerde plass med 12 %. Det kan se ut til at konkurrerende tilbud innenfor organisasjonene lokalt ser ut til å skremme en god del av kulturskolene fra å realisere evt. planer om å starte et undervisningstilbud i norsk folkedans

De fylkene hvor flest kulturskoler begrunner et ikke-eksisterende folkedanstilbud med mangel på etterspørsel er noe overraskende Hordaland, Oppland, Rogaland, Møre og Romsdal og Telemark. Flere av disse fylkene er blant landets mest tradisjonsrike og aktive områder når det gjelder folkedans.

Det er 26 (11 %) av de kulturskolene som i dag ikke har et undervisningstilbud i norsk folkedans som tidligere har hatt et slikt tilbud. Det er med andre ord totalt 38 kulturskoler (14 %) som enten gir eller har gitt et undervisningstilbud i norsk folkedans.

Blant de kulturskolene som har lagt ned folkedanstilbudet oppgir hele 42 % av skolene mangel på etterspørsel som hovedårsak. Deretter følger mangel på lærere (23 %), økonomi (15 %), annet tilbud (12 %) og prioritering (8 %). Det er interessant at mangel på etterspørsel synes å være et langt større problem blant de skolene som tidligere har hatt, men som nå har lagt ned tilbudet (42 %) enn blant de skolene som aldri har gitt folkedansundervisning (28 %). Det ser således ut til at det tidligere må ha vært en etterspørsel ved disse skolene som nå har blitt borte eller er sterkt redusert.

2.1.2. Folkemusikk

Det er 42,4 % (112 skoler) av skolene som svarte på spørsmålet som oppgir at de hadde et undervisningstilbud i folkemusikk, mens 46,6 % av skolene (123) svarte nei på dette spørsmålet. Tar vi med de skolene som sier at de har folkemusikk integrert i annen undervisning ser vi at et flertall på 53,4 % av skolene gir en eller annen form for undervisning i norsk folkemusikk.

Østfold og Vestfold er de eneste fylkene som ikke har noen kulturskoler med folkemusikktilbud. Begge fylkene har imidlertid skoler hvor folkemusikk er integrert i annen undervisning. Sør-Trøndelag, Sogn og Fjordane og Oppland topper fylkeslisten, alle med folkemusikkundervisning i mer enn 70 % av kulturskolene. Når det gjelder integrert undervisning ligger Sør-Trøndelag og Oppland fremst.

Oppland, Sør-Trøndelag, Hordaland og Sogn og Fjordane er de fire fylkene som har flest folkemusikkelever totalt. På bunnen ligg Troms, Vest-Agder, Oslo og Finnmark.

Flest folkemusikkelever får undervisning på vanlig fele/fiolin. Deretter følger hardingfele, torader og sang/kveding.

Samlet er det 181 lærere som underviser i folkemusikk ved de kulturskolene som har svart på dette spørsmålet. Skolene med folkemusikktilbud har i gjennomsnitt 1,7 lærere som underviser på dette tilbudet.

Kun én av kulturskolene med undervisning i folkemusikk ønsker å redusere dette tilbudet. Hele 97 % av kulturskolene som svarte på dette spørsmålet sier at de enten vil opprettholde tilbudet slik som i dag (42 %) eller utvide tilbudet (55 %). Flest kulturskoler som ønsker å utvide tilbudet i folkemusikk finner vi i Hedmark, Oppland og Aust-Agder.

Mangel på etterspørsel oppgis som den viktigste årsaken til et manglende folkemusikktilbud, tett fulgt av mangel på lærere og mangel på tradisjon med. Økonomi blir kun trukket fram som et hovedargument av 9 % av skolene.

Rundt regnet hver femte kulturskole som i dag ikke gir undervisning i folkemusikk, har hatt et slikt tilbud tidligere. Dette innebærer at knapt hver tiende av landets kulturskoler har hatt et folkemusikktilbud som nå er lagt ned. De fleste av disse viser til mangel på lærere som hovedårsak til at tilbudet er nedlagt. Flere av skolene begrunner også nedleggelsen med mangel på etterspørsel. Kun fire av 23 skoler viser til økonomi som hovedårsak til at de ikke har opprettholdt et undervisningstilbud i folkemusikk.

Drøyt hver fjerde kulturskole som i dag ikke har noe folkemusikktilbud svarer at de enten har planer om, ønsker, eller vi vurderer, om det dukker opp en lærer og/eller det blir etterspørsel, å starte opp med undervisning i folkemusikk. Men 77 av de 271 skolene (28 %) sier at de verken i dag har eller i fremtiden vil etablere noe slikt tilbud.

Av kulturskolene uten folkemusikktilbud svarer 38 % at de kjenner til lærere i skolens nedslagsfelt som kunne ha gitt slik undervisning. 61 % svarer imidlertid at de ikke kjenner til slike lærere.

3.0. Metode

Denne undersøkelsen er i hovedsak basert på data som vi har fått inn via et spørreskjema til kulturskolene laget av Bjørn Aksdal. Utformingen av skjemaet ble drøftet med direktøren og øvrige representanter for ledelsen i Norsk kulturskoleråd i januar og februar 2007. I tillegg var Geir Egil Larsen, som i mange år har drevet folkemusikkundervisning i kulturskolen i hjemkommunen Verdal, bedt om å komme med innspill.

Undersøkelsen er i hovedsak basert på kvantitativ metode, hvilket innebærer at det i relativt liten grad har blitt lagt vekt på enkelt svar. Hovedmålsetningen har vært å skissere den generelle situasjonen innenfor kulturskolene ut fra et stort antall svar og deretter bryte disse svarene ned på fylkesnivå for å se om dette kan gi oss interessante svar når det gjelder situasjonen i de ulike delene av landet. Det var også et hovedpoeng å lage et skjema som både var relativt enkelt og lett forståelig og ikke for detaljert, i håp om at dette kunne være med på å øke svarprosenten. Noen av svarene vi mottok har riktignok etterlyst mer konkrete definisjoner. Jeg tror imidlertid at dette like gjerne kunne ha ført til andre problemer. Men jeg ser i ettertidens klare lys at enkelte små endringer i skjemaet kanskje kunne ha vært ønskelig.

Skjemaet er enkelt utformet ved at det har fått én side for folkedansspørsmål og én side som gjelder folkemusikk. Den første siden har i tillegg en liten generell del i begynnelsen. På begge sidene er det gitt to alternativer for videre svar, ett for de som svarer ja på at det drives undervisning i norsk folkemusikk/folkedans på din kulturskole, og ett for de som svarer nei på samme spørsmål (se vedlegg).

Svarene vi fikk på den innledende, generelle delen viste seg etter hvert som vi mottok de utfylte spørreskjemaene å gi oss relativt begrenset informasjon når det gjaldt de viktigste spørsmålene vi ønsket svar på. Spesielt førte svarene som gjaldt antallet årsverk som lærerressursen representerer på den enkelte skolen i svært liten grad til vesentlig innsikt. Dette skyldtes både at det her var mange som ikke hadde svart og at mange av svarene var relativt flertydige. Derfor er dette spørsmålet ikke tatt med i bearbeidingen av dataene fra spørreundersøkelsen

Hvor mange elever som er knyttet til den enkelte kulturskole kan selvsagt si oss noe om hvorvidt det er de store eller de mindre kulturskolene som har et tilbud i folkemusikk og/eller folkedans. I tillegg kan det være interessant å se hvor stor andel folkemusikk- og folkedanselever det finnes på de ulike kulturskolene. Dette spørsmålet er derfor berørt til slutt i denne rapporten for folkemusikkens del. Når det gjelder folkedansen viste det seg at det var alt for få kulturskoler som hadde et slikt tilbud til at en sammenligning av de ulike skolene hadde noe hensikt.

Norsk kulturskoleråd var raust og tok på seg ansvaret for utsendelsen av spørreskjemaet på e-post til alle kulturskolene i landet. Dette så jeg i utgangspunktet som en klar fordel, både fordi undersøkelsen da ville kunne oppfattes som viktigere og mer forpliktende blant landets kulturskoler, og rent praktisk ved at kulturskolerådet satt med en fullstendig e-postadresseliste.

Spørreskjemaet ble sendt ut på e-post til alle landets 378 kulturskoler 12. mars 2007 med svarfrist 30. mars. Det gikk imidlertid ganske tregt å få inn svarene til tross for at Norsk kulturskoleråd hadde "autorisert" undersøkelsen. Da svarfristen gikk ut hadde kun 59

kulturskoler sendt inn sine svar. Etter konsultasjoner med Norsk kulturskoleråd besluttet vi å sende ut en purring i løpet av april 2007. Denne purringen ble sendt fra Bård Hestenes i kulturskolerådet 25. april. Vi fikk inn en del nye svar, en fremdeles var svarprosenten svært lav. Det var i tillegg litt besynderlig at flere fylker ikke var representert med et eneste svar. Derfor gikk det ut en ny purring allerede 11. mai, denne gang via fylkeskonsulentene i kulturskolerådet. Nå kom det inn en god del nye svar, men fremdeles manglet enkelte fylker helt. Årsaken til dette kom fram i løpet av juni 2007 da det viste seg at e-posten med spørreskjemaet ikke hadde kommet fram til enkelte av fylkeskonsulentene. I tillegg var det enkelte fylker hvor disse stillingene for tiden ikke var besatt.

Da vi kom fram til juli 2007 hadde i fremdeles ikke fått inn mer enn 128 svar, dvs. en svarprosent på lave 33,8. Vi diskuterte dette i Rådet for folkemusikk og folkedans, og sammen fant vi ut at svarprosenten var alt for lav til at vi kunne få de resultatene ut av undersøkelsen som vi ønsket. Vi bestemte oss derfor for å engasjere en medarbeider til å ringe rundt til hver enkelt av de kulturskolene som ennå ikke hadde svart. Halldis Folkedal, som ble engasjert til denne jobben, tok fatt på dette arbeidet ca. 1. september 2007. Vi så straks at dette hjalp, og da vi var kommet fram til 4. oktober hadde antallet svar økt til 165 (43,7 %). Ved utgangen av året var antallet svar steget til 205, og svarprosenten var nå oppe på 54,2.

Fremdeles kunne vi imidlertid ikke være fornøyde. Ledelsen i Norsk kulturskoleråd mente ut fra erfaringer fra andre spørreundersøkelser at en forventet svarprosent på vår undersøkelse burde ligge på minst 60 prosent. Derfor bestemte vi oss for å fortsette å ringe de enkelte kulturskolene, slik at vi hadde kontaktet samtlige skoler som så langt ikke hadde svart før vi ga oss. I mellomtiden hadde Halldis Folkedal måttet gi seg med denne jobben, og fra 1. desember 2007 ble Sjur Viken engasjert for å følge opp kontakten med de resterende kulturskolene.

Vi satte endelig sluttstrek for undersøkelsen 31. mars 2008. Da hadde totalt 276 kulturskoler svart, dvs. en svarprosent på 73. Fem av svarene måtte dessverre diskvalifiseres fordi spørreskjemaene var sendt inn blanke eller at det ikke var mulig å spore hvilken kulturskole svaret kom fra. Vi opererer derfor med 271 kvalifiserte svar, noe som senker svarprosenten til 71,7 %. Dette tallet sa vi oss likevel svært tilfredse med.

Svarene fra undersøkelsen ble gjennomgått og behandlet statistisk av prosjektmedarbeider Sjur Viken. Utgangspunktet her var først og fremst å behandle svarene fra de enkelte spørsmålene separat og så lage en statistisk framstilling av de ulike svarkategoriene. I tillegg har jeg utarbeidet noe statistisk materiale ved å sammenholde resultater fra de forskjellige spørsmålene.

I gjennomgangen av dataene fra spørreundersøkelsen opererer vi med gjennomsnittsverdi og medianverdi. Gjennomsnittsverdien får vi om vi for eksempel deler det totale antallet elever som får undervisning i folkedans innenfor kulturskolene her i landet på antallet skoler som har et slikt tilbud. Da kan vi si at skolene med et slikt tilbud gjennomsnittlig har et visst antall elever, dvs. vi får fram gjennomsnittsverdien.

Vi bruker også i enkelte sammenhenger begrepet median eller medianverdi. Dette uttrykket betyr den midterste målingen. Her sorteres de gjeldende verdiene i stigende rekkefølge, og den midterste verdien blir da medianverdien. Hvis medianen ligger mellom to verdier (v) kan man velge å bruke gjennomsnittet mellom de to, dvs. $(v_1 + v_2)/2$.

Vi har valgt å anonymisere de enkelte kulturskolene i denne undersøkelsen. Hensikten med dette er først og fremst å rette hovedfokus mot situasjonen på det nasjonale plan, samt kaste søkelyset på regionale forskjeller gjennom å ta for seg og sammenligne de enkelte fylkene.

En presentasjon av resultatene også for de enkelte kulturskolenes del ville blitt svært omfattende, samtidig som det kunne ha forskjøvet fokus fra de store linjene til spesialtilfellene. Vi kunne selvsagt ha trukket fram noen konkrete eksempler, men valgte i stedet å være helt konsekvente i anonymiseringen av kulturskolene i undersøkelsen. Likevel er det tatt med en oversikt over alle kulturskolene som har svart på denne undersøkelsen blant vedleggene (vedlegg 8.2.).

4.0. Materialet

Da kulturskoleundersøkelsen startet våren 2007 fantes det i følge Norsk kulturskoleråd 378 kulturskoler i Norge. Når dette tallet ligger en god del under antallet norske kommuner henger dette sammen med at det mange steder eksisterer et interkommunalt samarbeid om kulturskolene. Det gjelder blant annet Birkenes og Lillesand, Gjemnes og Nesset, Lesja og Dovre og Vik og Lærdal, for å nevne noen eksempler. Spørreskjemaet ble sendt ut til alle de 378 kulturskolene, og vi fikk som nevnt til slutt inn totalt 271 kvalifiserte svar, dvs. en svarprosent på knapt 72.

En oversikt over svarprosenten i de enkelte fylkene viser at Oppland og Østfold ligger på topp med 86 % svar, tett foran Aust-Agder med 85 %. Gode resultater oppnådde vi også i Rogaland (82 %), Sør-Trøndelag (82 %) og Vest-Agder (80 %). Desidert nederst ligger Vestfold (46 %) foran Troms og Svalbard (50 %), Finnmark (53 %) og Sogn og Fjordane (56 %). Også Nord-Trøndelag plasserer seg lavere enn landsgjennomsnittet (70 %).

Det som kanskje først og fremst er negativt overraskende her er det dårlige resultatet for Sogn og Fjordane, som er et fylke med mye aktivitet når det gjelder folkemusikk og folkedans. Det finnes kulturskoler i dette fylket som vi vet driver med folkemusikk og folkedans, men som likevel ikke har svart på denne undersøkelsen. Ellers er det hyggelig å se at Østfold, som i følge undersøkelsen er blant de fylkene som har færrest kulturskoler med tilbud om undervisning i folkemusikk og folkedans, likevel ligger på topp når det gjelder svarprosenten. Det blir derfor alt for enkelt alene å skylde på manglende aktivitet når vi skal forklare den lave svarprosenten i enkelte fylker, selv om det nok sikkert har spilt en viss rolle i fylker som Finnmark, Vestfold og kanskje også i Troms/Svalbard.

Svarfordeling - fylkesvis pr. 31/03-2008

Fylke	Antall kulturskoler	Antall svar	Svarprosent
Oppland	22	19	86
Østfold	14	12	86
Aust-Agder	13	11	85
Rogaland	33	27	82
Sør-Trøndelag	17	14	82
Vest-Agder	10	8	80
Nordland	23	18	78
Telemark	23	16	78
Akershus og Oslo	31	20	77
Buskerud	22	15	77
Møre og Romsdal	16	12	75
Hordaland	35	26	74
Nord-Trøndelag	23	16	70
Hedmark	21	14	67
Sogn og Fjordane	23	10	56
Finnmark	15	8	53
Troms og Svalbard	26	13	50
Vestfold	13	6	46
Totalt	378	276	73

Flest svar er kommet inn fra Rogaland (27) og Hordaland (26). Dette er også de to fylkene, som ved siden av Akershus, hadde flest kulturskoler i 2007. Ellers vises det til vedlegg 2 med fylkesvis oversikt over samtlige kulturskoler som har svart på undersøkelsen.

5.0. Folkedans

5.1. Folkedans på din kulturskole: Ja-svar

”Gis det undervisning i norsk folkedans på din kulturskole?”

Dette spørsmålet ble stilt til alle kulturskolene. Alle skolene som fylte ut skjemaet svarte også på dette spørsmålet og blant disse oppga kun 12 av skolene (4,4 %) at de har et fast eller prosjekt-/ kursbasert undervisningstilbud i norsk folkedans, mens hele 259 skoler (95,6 %) svarte nei på dette spørsmålet.

		Ja	Nei	Prosjekt/kurs	Totalt
Fylke	Akershus	0	14	0	14
	Aust-Agder	2	6	0	8
	Buskerud	0	13	1	14
	Finnmark	0	8	0	8
	Hedmark	0	14	0	14
	Hordaland	1	23	0	24
	Møre og Romsdal	0	24	0	24
	Nord-Trøndelag	0	16	1	17
	Nordland	1	25	0	26
	Oppland	2	17	0	19
	Oslo	0	1	0	1
	Rogaland	0	19	1	20
	Sør-Trøndelag	2	14	0	16
	Sogn og Fjordane	0	14	0	14
	Telemark	0	11	1	12
	Troms	0	13	0	13
	Vest-Agder	0	11	0	11
	Vestfold	0	6	0	6
	Østfold	0	10	0	10
	Totalt	8	259	4	271

Når det gjelder de enkelte fylkene så ser vi at ni av fylkene har kulturskoler som gir et tilbud om undervisning i norsk folkedans, mens ti av fylkene ikke har skoler som gir et slikt tilbud. Tre av de ni fylkene har to kulturskoler med slikt tilbud (Aust-Agder, Oppland og Sør-

Trøndelag), mens de øvrige seks fylkene har én skole hver med folkedanstilbud (Buskerud, Hordaland, Nord-Trøndelag, Nordland, Rogaland og Telemark).

De neste spørsmålene er oppfølgingsspørsmål som av naturlige årsaker kun ble stilt til de kulturskolene som bekreftet at de ga et tilbud i norsk folkedans.

5.1.1. Antall elever i undervisningen

”Hvor mange elever deltar på undervisningen?”

Til sammen har de 12 kulturskolene med tilbud i norsk folkedans 712 elever som tar folkedansundervisning. Dette tallet er imidlertid misvisende fordi fire av skolene kun har kurs og prosjektbasert undervisning, altså ikke fast undervisning. Det totale elevantallet ved de skolene som har fast folkedansundervisning blir dermed redusert til 164.

Den ene skolen i Rogaland som svarte at de har prosjektbasert undervisning oppga ikke hvor mange elever som mottok dette tilbudet. Rogaland finnes derfor ikke representert i denne tabellen.

Tabellen leses ved at man utenfor det aktuelle fylket går mot høyere til man finner et tall som avviker fra tallet null. For Buskeruds del finnes tallet 1 helt til høyre i kolonnen under tallet 258. Det betyr at Buskerud har én kulturskole med hele 258 elever i folkedans. Dette er for øvrig én de av skolene som ikke har fast undervisning, men kurs og prosjektbasert undervisning i norsk folkedans.

		0	4	6	10	12	18	20	24	40	70	250	258	Totalt
Fylke	Aust-Agder	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	2
	Buskerud	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	Hordaland	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
	Nord-Trøndelag	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	Nordland	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	Oppland	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	3
	Sør-Trøndelag	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
	Telemark	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	Totalt	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	12

5.1.2. Antall lærere som underviser

”Hvor mange lærere underviser på dette tilbudet?”

Til sammen er det 18 folkedanslærere fordelt på disse fylkene. Hvis man ser bort i fra de lærerne som kun deltar i prosjektbasert undervisning, blir antallet lærere som gir fast undervisning åtte. Hvis vi ser nærmere på de som tilbyr fast undervisning har Oppland tre skoler med én lærer, Aust-Agder har to skoler med én lærer mens Hordaland, Nordland, Rogaland og Sør-Trøndelag har én skole med én lærer hver. De skolene som tilbyr kurs- eller prosjektbasert undervisning har flere lærere: Telemark har fire lærere, Buskerud har tre, Nord-Trøndelag har to og den andre skolen i Aust-Agder har én lærer.

		0	1	2	3	4	Totalt
Fylke	Aust-Agder	0	2	0	0	0	2
	Buskerud	0	0	0	1	0	1
	Hordaland	0	1	0	0	0	1
	Nord-Trøndelag	0	0	1	0	0	1
	Nordland	0	1	0	0	0	1
	Oppland	0	3	0	0	0	3
	Rogaland	0	1	0	0	0	1
	Sør-Trøndelag	1	1	0	0	0	2
	Telemark	0	0	0	0	1	1
	Totalt	1	9	1	1	1	13

5.1.3. Skolens videre planer

”Er dette et tilbud skolen ønsker å utvide/ redusere/ha omtrent som i dag?”

Det var 10 av de 12 kulturskolene som i dag har folkedanstilbud som svarte på dette spørsmålet. Av disse svarte halvparten (5 skoler) at de ønsker å utvide tilbudet, mens like mange mente at de ville holde tilbudet på omtrent samme nivå som i dag. Ingen skoler har planer om å redusere tilbudet.

		Antall skoler	Prosent	Gyldig prosent
Gyldig	Utvide	5	1.8	50.0
	Omtrent som i dag	5	1.8	50.0
	Totalt	10	3.7	100.0
Mangler	System	261	96.3	
Totalt		271	100.0	

De skolene som ønsker å utvide tilbudet ligger i Oppland (2), Aust-Agder (1), Nordland (1) og Sør-Trøndelag (1). Ingen av skolene med kurs- eller prosjektbasert undervisning har ønsket om å utvide.

		Utvide	Omtrent som i dag	Totalt
Fylke	Aust-Agder	1	0	1
	Buskerud	0	1	1
	Nord-Trøndelag	0	1	1
	Nordland	1	0	1
	Oppland	2	1	3
	Rogaland	0	1	1
	Sør-Trøndelag	1	0	1
	Telemark	0	1	1
	Totalt	5	5	10

5.1.4. Undervisningsmateriell

”Hva slags undervisningsmateriell blir brukt ved skolen?”

Her svarte 11 av kulturskolene, og på dette spørsmålet fikk de svare helt fritt. Over halvparten av de kulturskolene som har et tilbud i norsk folkedans, dvs. seks skoler, (55 %) svarer at de benytter egenprodusert materiale eller baserer undervisningen på muntlig tradering. Fire av skolene (36 %) oppgir at de benytter publisert materiale, primært på DVD eller CD, mens én skole (9 %) forteller at de benytter lokalt stoff, uten å redegjøre videre for hva slags materiale dette representerer.

		Antall	Prosent	Gyldig prosent
Gyldig	Eget materiell/muntlig tradering	6	2.2	54.5
	DVD/CD	4	1.5	36.4
	Lokalt stoff	1	.4	9.1
	Totalt	11	4.1	100.0
Mangler	System	260	95.9	
Totalt		271	100.0	

Tabellen under viser at de skolene som oppgir å benytte eget materiale eller muntlig tradering i undervisningen ligger i Aust-Agder (2), Nord-Trøndelag (1), Rogaland (1), Sør-Trøndelag (1) og Telemark (1). DVD/CD blir brukt av kulturskoler i Buskerud (1), Hordaland (1), Nordland (1) og Oppland, mens en annen kulturskole i Oppland sier at de benytter lokalt stoff.

		Eget materiell/muntlig tradering	DVD/CD	Lokalt stoff	Totalt
Fylke	Aust-Agder	2	0	0	2
	Buskerud	0	1	0	1
	Hordaland	0	1	0	1
	Nord-Trøndelag	1	0	0	1
	Nordland	0	1	0	1
	Oppland	0	1	1	2
	Rogaland	1	0	0	1
	Sør-Trøndelag	1	0	0	1
	Telemark	1	0	0	1
	Totalt	6	4	1	11

5.1.5. Andre kommentarer

Fire av de 12 kulturskolene som har et folkedanstilbud leverte i tillegg både interessante og utfyllende kommentarer. Den enkelte skole er så langt det er mulig blitt anonymisert, bl.a. ved hjelp av omskrivninger og utelatelse av navn.

Vi har en godt kvalifisert lærer, men det er lite interesse blant elever for en fast dansegruppe. Vi lager noen kurs i løpet av skoleåret og integrerer ellers opplegget inn blant de yngste elevene.

Det danses folkedans en gang i året i forbindelse med Midtvinterdansen, vår egen midtnordiske folkemusikkfestival som arrangeres hvert år i februar. I tillegg har to av våre lærere folkedans for kommunens 3-klassinger gjennom Den kulturelle skolesekken.

Vi har tilbud om dans, men har dessverre ikke fått påmeldinger.

Dette er eit tilbod kulturskolen har gjennom den lokale DKS. Vi sender ut kvedar/danselærar og hardingfelelærar, samt 1-2 innleidde dansere til grunnskolane i kommunen. Kvar skule får eit tilbod på 9 timar.

5.2. Folkedans på din kulturskole: Nei-svar

”Gis det undervisning i norsk folkedans på din kulturskole?”

Hele 259 av de kulturskolene som svarte på dette spørsmålet oppga at de ikke hadde tilbud i norsk folkedans, noe som representerer 95,6 % av svarene. Hvis vi velger å se bort i fra de skolene ikke har fast undervisning kommer vi opp i 97 %.

De neste spørsmålene er oppfølgingsspørsmål som av naturlige årsaker kun ble stilt til de kulturskolene som svarte at de ikke hadde et undervisningstilbud i norsk folkedans.

5.2.1. Hovedårsak til manglende tilbud

”Hva er hovedårsaken(e) til at dere ikke har noe tilbud i norsk folkedans?”

På dette spørsmålet svarte 246 av de 259 kulturskolene uten folkedanstilbud, noe som representerer 95 %.

Høyest prosentandel fikk kategorien ”Mangel på etterspørsel” (28 %), fulgt av ”Annet tilbud i kommunen” (22 %) og ”Mangel på lærere” (18 %). Deretter følger ”Økonomi” (12 %), ”Prioritering” (9 %) og til slutt ”Mangel på tradisjon” (5 %). 6 % av svarene sier ”Vet ikke”.

Ut fra et folkedansperspektiv kan det være gledelig at kun 12 av de 246 kulturskolene mener at mangel på tradisjon er hovedårsaken til at de ikke gir undervisning i norsk folkedans, selv om man nok skal være forsiktig med å trekke konklusjoner alene ut fra dette tallet. Verre er det kanskje at hele 28 % av kulturskolene oppgir mangel på etterspørsel som hovedårsak til at de ikke driver slik undervisning. Her er det tydelig en vei å gå.

Ganske interessant er det også at nesten hver fjerde kulturskole oppgir som hovedårsak at det finnes et annet tilbud i kommunen når det gjelder folkedansundervisning. Det dreier seg her utvilsomt om den opplæringsvirksomheten som drives innenfor de frivillige organisasjonene og spesielt Noregs Ungdomslag, og som synes å fungere så bra at svært mange av kulturskolene ikke finner grunn til å sette i gang et slikt tilbud.

Det er også interessant at bare hver 10. kulturskole oppgir økonomi som hovedårsak til et manglende folkedanstilbud. Ellers er det tydelig at også mangel på lærere mange steder oppfattes som et problem.

		Antall	Prosent	Gyldig prosent
Gyldig	Økonomi	29	10.7	11.8
	Mangel på trad	12	4.4	4.9
	Mangel på lærere	45	16.6	18.3
	Mangel på etterspørsel	68	25.1	27.6
	Vet ikke	14	5.2	5.7
	Annet tilbud i kommunen	55	20.3	22.4
	Prioritering	23	8.5	9.3
	Totalt	246	90.8	100.0
Mangler	System	25	9.2	
Totalt		271	100.0	

Bryter vi disse tallene ned på fylkesnivå finner vi en del ganske oppsiktsvekkende resultater. De fylkene hvor flest kulturskoler begrunner manglende folkedanstilbud med mangel på etterspørsel er Hordaland (7/22: 32 %), Oppland (7/15: 47 %), Rogaland (7/18: 39 %), Møre og Romsdal (6/23: 26 %) og Telemark (6/11: 55 %). Disse fylkene er alle, kanskje med et visst unntak for Rogaland, kjent for å være aktive og gode folkemusikk- og folkedansfylker. Her må det utvilsomt eksistere en betydelig mangel på kommunikasjon mellom utøvermiljøene og organisasjonene på den ene siden og kulturskolene på den andre.

Når det gjelder mangel på lærere ser vi at det særlig er Nordland (6/25: 25 %), Sør-Trøndelag (6/12: 50 %), Møre og Romsdal (5/23: 22 %), Nord-Trøndelag (5/16: 31 %) og Troms (5/13: 38 %) som oppgir dette som hovedårsak. Disse fylkene skiller seg her relativt klart ut, selv om også Aust-Agder (40 %) og Finnmark (25 %) prosentvis kommer svært dårlig ut. Det er kanskje ikke helt uventet at Finnmark (2/8: 25 %), Vestfold (2/5: 40 %) og Østfold (2/10: 20 %) er de fylkene hvor flest skoler viser til mangel på tradisjon som hovedårsak til at de ikke har noe tilbud i norsk folkedans.

Økonomien er, som tidligere nevnt, kun i liten grad trukket fram som en hovedårsak til manglende undervisningstilbud i folkedans. Men i Nordland (7/25: 28 %), Oppland (4/15: 27 %), Telemark (3/11: 27 %) og Troms (3/13: 23 %) oppgir likevel en del kulturskoler at dette er en hovedårsak. I Østfold, Akershus, Buskerud, Oslo, Sør-Trøndelag og Vestfold er det ingen kulturskoler som viser til økonomien som en hovedbegrunnelse for et ikke-eksisterende folkedanstilbud.

Vi trakk tidligere fram at nesten hver fjerde kulturskole viser til at det finnes andre tilbud når det gjelder folkedansundervisning i kommunen. Her skiller Buskerud seg helt klart ut med hele åtte slike svar (66 %). Deretter følger Hordaland (7/22: 32 %), Sogn og Fjordane (5/12: 42 %), Møre og Romsdal (5/23: 22 %) og Nordland (5/25: 20 %).

Ser vi på den prosentvise fordelingen av svarene kommer også Akershus (4/13: 31 %), Vest-Agder (3/11: 27 %), Nord-Trøndelag (4/16: 25 %) og Troms (3/13: 23 %) høyt ut her. Disse fylkene ser således ut til å være områder der det finnes en god del opplæring i folkedans

innenfor organisasjonene, samtidig som kulturskolens ledelse nødvendigvis må ha kjennskap til disse tilbudene.

	Økonomi	Mangel på trad	Mangel på lærere	Mangel på etterspørsel	Vet ikke	Annet tilbud i kommunen	Prioritering	Totalt
Akershus	0	1	1	5	0	4	2	13
Aust-Agder	1	0	2	1	0	1	0	5
Buskerud	0	1	1	0	2	8	1	13
Finnmark	0	2	2	2	1	1	0	8
Hedmark	1	1	2	4	1	1	3	13
Hordaland	4	0	3	7	0	7	1	22
Møre og Romsdal	2	0	5	6	1	5	4	23
Nord-Trøndelag	1	0	5	5	0	4	1	16
Nordland	7	0	6	2	3	5	2	25
Oppland	4	0	0	7	1	2	1	15
Oslo	0	0	0	0	0	0	1	1
Rogaland	1	1	3	7	3	2	1	18
Sør-Trøndelag	0	1	6	2	0	1	2	12
Sogn og Fjordane	1	1	2	2	0	5	1	12
Telemark	3	0	0	6	1	1	0	11
Troms	3	0	5	2	0	3	0	13
Vest-Agder	1	0	2	2	1	3	2	11
Vestfold	0	2	0	3	0	0	0	5
Østfold	0	2	0	5	0	2	1	10
Totalt	29	12	45	68	14	55	23	246

5.2.2. Tidligere tilbud

”Har dere tidligere gitt tilbud om slik undervisning?”

Vi ser her at 26 (11 %) av de kulturskolene som i dag ikke har et undervisningstilbud i norsk folkedans tidligere har hatt et slikt tilbud. 206 skoler (87 %) svarte nei på spørsmålet, mens noen få skoler (2 %) ikke kan si noe sikkert om dette, noe som sikkert skyldes utskiftninger i både ledelsen og blant lærerne.

		Antall	Prosent	Gyldig prosent
Gyldig	Ja	26	9.6	10.9
	Nei	208	76.8	87.4
	Vet ikke	4	1.5	1.7
	Totalt	238	87.8	100.0
Mangler	System	33	12.2	
Totalt		271	100.0	

De 26 skolene som tidligere har hatt et tilbud i norsk folkedans er fordelt på følgende fylker:

		Ja	Nei	Vet ikke	Totalt
Fylke	Akershus	1	11	1	13
	Aust-Agder	0	5	0	5
	Buskerud	1	11	0	12
	Finnmark	1	7	0	8
	Hedmark	1	10	1	12
	Hordaland	4	18	0	22
	Møre og Romsdal	3	21	0	24
	Nord-Trøndelag	1	13	0	14
	Nordland	1	23	1	25
	Oppland	4	11	0	15
	Oslo	0	1	0	1
	Rogaland	1	18	0	19
	Sør-Trøndelag	0	11	0	11
	Sogn og Fjordane	2	9	0	11
	Telemark	2	7	1	10
	Troms	3	10	0	13
	Vest-Agder	0	8	0	8
	Vestfold	1	4	0	5
	Østfold	0	10	0	10
Totalt		26	208	4	238

Vi ser her at både Hordaland og Oppland har fire skoler som tidligere har undervist i norsk folkedans, mens Møre og Romsdal og Troms har to. Ser vi disse tallene i sammenheng med oversikten over hvilke skoler som har dette tilbudet i dag får vi følgende fylkevisse fordeling:

		I dag	Tidligere	Totalt
Fylke	Akershus	0	1	1
	Aust-Agder	2	0	2
	Buskerud	1	1	2
	Finnmark	0	1	1
	Hedmark	0	1	1
	Hordaland	1	4	5
	Møre og Romsdal	0	3	3
	Nord-Trøndelag	1	1	2
	Nordland	1	1	2
	Oppland	2	4	6
	Oslo	0	0	0
	Rogaland	1	1	2
	Sør-Trøndelag	2	0	2
	Sogn og Fjordane	0	2	2
	Telemark	1	2	3
	Troms	0	3	3
	Vest-Agder	0	0	0
	Vestfold	0	0	1
	Østfold	0	0	0
	Totalt	12	26	38

Det er med andre ord hele 38 skoler (14 %) av kulturskolene som gir eller har gitt et undervisningstilbud i norsk folkedans. Med den generelle økningen i danseinteressen her i landet i de senere årene er det da ganske oppsiktsvekkende at det kun er drøyt 4 % av alle kulturskolene som har et slikt tilbudet i dag, mens nesten 10 % av skolene tidligere har hatt et tilbud som nå er blitt lagt ned.

Ser vi på de enkelte fylkene har Oppland hatt seks kulturskoler med folkedansundervisning, men har kun beholdt tilbudet i to av skolene. Tilsvarende tall for Hordaland er fem og én, dvs. at man har mistet tilbudet i fire av fem skoler (80 %). Troms har mistet tilbudet i alle de tre skolene som tidligere drev undervisning i folkedans. Motsatt har Aust-Agder og Sør-Trøndelag fått to nye skoler med folkedanstilbud, mens de tidligere ikke hadde noen. Østfold,

Oslo, Vest-Agder og Vestfold utmerker seg ved at de verken har eller har hatt kulturskoler som driver med norsk folkedans.

5.2.3. Årsak til nedleggelsen av tilbudet

”Hva er i så fall årsaken til at dette tilbudet ble lagt ned?”

Blant de kulturskolene som har lagt ned folkedanstilbudet oppgir de fleste skolene (11: 42 %) mangel på etterspørsel som hovedårsak. Deretter følger mangel på lærere (6: 23 %), økonomi (4: 15 %), annet tilbud (3: 12 %) og prioritering (2: 8 %). Det er interessant at mangel på etterspørsel synes å være et langt større problem blant de skolene som tidligere har hatt, men som nå har lagt ned tilbudet (42 %) enn blant de skolene som aldri har gitt folkedansundervisning (28 %). Det ser således ut til at det tidligere må ha vært en etterspørsel ved disse skolene som nå har blitt borte eller er sterkt redusert.

Tallene for mangel på lærere er tilsvarende 23 % og 18 %, økonomi 15 % og 12 %, annet tilbud 12 % og 22 % og prioritering 8 % og 9 %. Mest avvik er det her når det gjelder spørsmålet om annet tilbud i kommunen. Dette blir brukt som hovedårsak av et nesten dobbelt så stort prosenttall av skolene i den gruppen som ikke har et folkedanstilbud enn blant de skolene som tidligere har hatt et slikt tilbud. At det finnes et annet tilbud i folkedansopplæring i kommunen skremmer med andre ord langt flere fra å starte opp med folkedans i kulturskolen enn det medfører at et eksisterende tilbud blir lagt ned, noe som også virker rimelig logisk.

		Antall	Prosent	Gyldig prosent
Gyldig	Økonomi	4	1.5	15.4
	Mangel på lærere	6	2.2	23.1
	Mangel på etterspørsel	11	4.1	42.3
	Annet tilbud	3	1.1	11.5
	Prioritering	2	.7	7.7
	Totalt	26	9.6	100.0
Mangler	System	245	90.4	
Totalt		271	100.0	

På fylkesplan ser vi at mangel på lærerkrefter spesielt blir oppfattet som er problem i Hordaland (2) og Troms (2), mens begrunnelsen som er knyttet til mangel på etterspørsel går igjen i et flertall av fylkene og særlig i Oppland (2) og Telemark (2). Dette er ganske oppsiktsvekkende i to så sterke folkemusikk- og folkedansfylker. Økonomien synes også å være størst problem i Oppland (2), mens skoler i Buskerud (1) Møre og Romsdal (1) og Rogaland (1) viser til annet tilbud i kommunen. I Hordaland og Nord-Trøndelag viser én skole i hvert fylke til manglende prioritering.

		Økonomi	Mangel på lærere	Mangel på etterspørsel	Annet tilbud	Prioritering	Totalt
Fylke	Akershus	0	0	1	0	0	1
	Buskerud	0	0	0	1	0	1
	Finnmark	0	0	1	0	0	1
	Hordaland	0	2	1	0	1	4
	Møre og Romsdal	0	1	1	1	0	3
	Nord-Trøndelag	0	0	0	0	1	1
	Nordland	0	0	1	0	0	1
	Oppland	2	0	2	0	0	4
	Rogaland	1	0	0	1	0	2
	Sogn og Fjordane	1	0	1	0	0	2
	Telemark	0	0	2	0	0	2
	Troms	0	2	0	0	0	2
	Vest-Agder	0	0	1	0	0	1
	Vestfold	0	1	0	0	0	1
	Totalt	4	6	11	3	2	26

5.2.4. Skolens videre planer

”Har skolen planer om å starte et tilbud i norsk folkedans i framtiden?”

		Antall	Prosent	Gyldig prosent
Gyldig	Ja	17	6.3	7.4
	Nei	155	57.2	67.1
	Vet ikke	30	11.1	13.0
	Ønsker	11	4.1	4.8
	Hvis det etterspørres/dukker opp en lærer	18	6.6	7.8
	Totalt	231	85.2	100.0
Mangler	System	40	14.8	
Totalt		271	100.0	

På spørsmålet om videre planer for folkedansundervisning svarte 231 skoler. Blant disse skolene er det hele 155 skoler (67 %) som sier at de heller ikke har planer om å starte opp et

slikt tilbud. Kun 17 skoler (7 %) har konkrete planer, mens 11 skoler (5 %) har ønsket om å starte opp. 30 skoler (13 %) har ikke gjort seg opp noen mening om dette.

Slår vi sammen antallet skoler som i dag har folkedanstilbud med de skolene som enten har planer om å starte opp, som sier at de ønsker å gjøre det eller svarer at de vil gjøre det hvis det etterspørres eller dukker opp en lærer, kommer vi maksimalt opp i 58 skoler, dvs. drøyt 21 % av de 271 kulturskolene som har svart på disse spørsmålene. Men fremdeles vil 213 skoler, eller mer enn 78 % av skolene i denne undersøkelsen ikke ha noe tilbud i norsk folkedans.

		Ja	Nei	Vet ikke	Ønsker	Hvis det etterspørres/dukker opp en lærer	Totalt
Fylke	Akershus	1	10	2	0	0	13
	Aust-Agder	0	1	3	0	1	5
	Buskerud	2	6	2	2	0	12
	Finnmark	0	5	1	1	0	7
	Hedmark	1	9	1	0	1	12
	Hordaland	5	10	3	1	4	23
	Møre og Romsdal	2	16	2	0	3	23
	Nord-Trøndelag	0	9	2	0	2	13
	Nordland	1	17	3	2	2	25
	Oppland	2	10	2	0	1	15
	Rogaland	0	15	2	1	1	19
	Sør-Trøndelag	0	8	2	0	0	10
	Sogn og Fjordane	2	3	2	2	0	9
	Telemark	1	5	2	2	0	10
	Troms	0	11	1	0	1	13
	Vest-Agder	0	7	0	0	1	8
	Vestfold	0	5	0	0	0	5
	Østfold	0	8	0	0	1	9
	Totalt	17	155	30	11	18	231

Av denne tabellen ser vi at det særlig er i Hordaland (5 skoler) at det foreligger planer om å starte opp et folkedanstilbud i regi av kulturskolen. Deretter følger Buskerud, Møre og Romsdal, Oppland og Sogn og Fjordane med to skoler hver med slike planer. Men i hele ni av fylkene finnes det ingen kulturskoler med planer om et framtidig tilbud i folkedans.

Både i Buskerud, Nordland, Sogn og Fjordane og Telemark er det to kulturskoler som har ønske om å starte opp et tilbud, mens Finnmark, Hordaland og Rogaland har én skole hver

med slike tanker. En del av skolene har her svart at de kan tenke seg å starte opp et folkedanstilbud hvis det blir etterspørsel eller at det dukker opp en lærer som kan ta undervisningen. Her er spesielt Hordaland (4) og Møre og Romsdal (3) åpen for å sette i gang hvis forholdene skulle ligge til rette for det.

I en god del av fylkene er man rimelig klar på at et tilbud i norsk folkedans ikke er en del av framtidsplanene. I Vestfold svarer samtlige av kulturskolene som har besvart dette spørsmålet at de ikke har slike planer (5 skoler av 5: 100 %). Deretter følger Østfold (8/9: 89 %), Vest-Agder (7/8: 88 %), Troms (11/13: 85 %), Sør-Trøndelag (8/10: 80 %), Rogaland (15/19: 79 %) og Akershus (10/13: 77 %).

Minst negativ til at starte opp et folkedanstilbud er man i Aust-Agder (1 skole av 5: 20 %), Sogn og Fjordane (2/9: 33 %), Hordaland (10/23: 43 %), Buskerud (6/12: 50 %) og Telemark (5/10: 50 %).

5.2.5. Kjennskap til lærere

”Kjenner du til lærere i skolens nedslagsfelt som kunne ha gitt slik undervisning?”

Vi ser her at det er et lite flertall av kulturskolene som ikke har folkedanstilbud og som har svart på dette spørsmålet (53 %) som sier at de heller ikke har kjennskap til lærere i skolens nedslagsfelt som kunne ha gitt slik undervisning, mens knapt 43,5 % sier at de likevel kjenner til slike lærere.

Inkluderer vi de kulturskolene som i dag driver med undervisning i norsk folkedans i disse tallene (242 skoler) ser vi at over 46 % av skolene allerede har eller sier at de kjenner til potensielle folkedanslærere. Likevel er det kun 5 % av disse 242 kulturskolene som har knyttet til seg en slik lærer for å gi undervisning. Det er således lite som tyder på at mangel på lærere på landsbasis er noe avgjørende argument for at kulturskolene ikke har et tilbud i norsk folkedans. Men som vi tidligere har vært inne på kan dette være et viktig moment i enkelte fylker.

		Antall	Prosent	Gyldig prosent
Gyldig	Ja	100	36.9	43.5
	Nei	122	45.0	53.0
	Vet ikke	8	3.0	3.5
	Totalt	230	84.9	100.0
Mangler	System	41	15.1	
Totalt		271	100.0	

Tar vi for oss de enkelte fylkene ser vi at det eksisterer store variasjoner fra fylke til fylke når det gjelder kjennskapet til potensielle lærere i folkedans. I Hedmark kjenner hele 75 % (9 av 12) av kulturskolene som har svart på dette spørsmålet til lærere som kunne ha tatt slik undervisning. Deretter følger Sogn og Fjordane (7/10: 70 %), Telemark (7/10: 70 %), Vest-Agder (5/8: 63 %) og Buskerud (6/10: 60 %). De øvrige fylkene ligger alle under 50 %, og helt på bunnen finner vi Finnmark (1/7: 14 %), Østfold (2/8: 20 %), Aust-Agder (1/5: 20 %),

Vestfold (1/4: 20 %) og Rogaland (5/19: 26 %). Det er her bl.a. verdt å merke seg den store forskjellen mellom nabofylkene Vest-Agder (63 %) og Aust-Agder (20 %). Man kjenner altså godt til mulige folkedanslærere i vestfylket. Det gjør man derimot ikke i øst, til tross for de sterke folkemusikk- og folkedansstradisjonene som finnes i Setesdal og bygdene nedenfor. Andre sterke folkemusikk- og folkedansfylker som i denne sammenheng ligger overraskende lavt når det gjelder kjennskap til potensielle lærere i norsk folkedans er Hordaland (9/22: 41 %), Møre og Romsdal (11/24: 46 %) og Oppland (7/15: 47 %).

Her kan det imidlertid være feilkilder fordi enkelte skoler svarer nei selv om de vet om lærere som underviser i andre sammenhenger, for eksempel innenfor organisasjonene. Andre skoler kan svare ja fordi de regner med disse lærerne.

		Ja	Nei	Vet ikke	Totalt
Fylke	Akershus	4	8	0	12
	Aust-Agder	1	4	0	5
	Buskerud	6	3	1	10
	Finnmark	1	5	1	7
	Hedmark	9	2	1	12
	Hordaland	9	10	3	22
	Møre og Romsdal	11	12	1	24
	Nord-Trøndelag	6	9	0	15
	Nordland	9	14	0	23
	Oppland	7	8	0	15
	Rogaland	5	14	0	19
	Sør-Trøndelag	5	5	1	11
	Sogn og Fjordane	7	3	0	10
	Telemark	7	3	0	10
	Troms	5	7	0	12
	Vest-Agder	5	3	0	8
	Vestfold	1	4	0	5
	Østfold	2	8	0	10
	Totalt	100	122	8	230

5.2.6. Andre kommentarer

Her var det en god del av de kulturskolene som ikke har et tilbud i folkedans som kom med kommentarer. Den enkelte skole er også her så langt det er mulig anonymisert, bl.a. ved hjelp omskrivninger og utelatelse av navn.

Har hatt tilbud om m.a. laus, springar o.l. på verkstadkvelder, men det har ikkje vært så mange interesserte då.

Den kommunale musikk- og kulturskolen gir generelt tilbud til 1. 3. 5. og 8. klasse på alle skolene, gjennom lokale DKS-midler. Der er også folkedans integrert.

Implementering av folkedans i annen danseundervisning er aktuelt.

Denne musikk- og kulturskolen har hittil ikkje oppretta tilbud om opplæring i dans generelt. Grunnane til dette er ulike – det har vore private aktørar som har operert rundt om på skolane dei siste åra, eigna lokale på kulturhuset har vore okkupert av andre brukarar, det er vanskar med å finne dansepedagog for små stillingar. Økonomien til kulturskolen har dessutan periodevis vore stressa. Men ein har planar om å få til eit interkommunalt samarbeid for på sikt å opprette eit tilbud om dans. Ein annan leigetakar av lokale på kulturhuset har nyleg flytta ut, og vi ser no høve til å byrje å planlegge for dette.

Vi starter tilbud hvis det er interesse.

Tidligere var det en leikarring her som drev med folkedans utenom kulturskolens regi. Den er nedlagt pga liten interesse, og instruktøren har flyttet fra kommunen.

Det finnes privat tilbud i kommunen.

Har prøvd å starte et tilbud, men ingen støtte fra kulturskolerådet!

Vi har hatt korte prosjekter der folkedans har vært en del av tilbudet.

Vi har hatt samarbeid med spel- og dansarlaget om prosjektbaserte kurs i folkedans. Dette med eksterne midlar frå Norsk kulturskuleråd og spel- og dansarlaget.

På grunn av dårleg økonomi i kommunen siste åra er aktiviteten låg frå kommunen si side. Men det er folkedansgruppe for barn og unge i kommunen i regi av spelemannslaget. Det er skipa danseverkstad i regi av kommunen i 2007, der unge har fått opplæring i instruktørarbeid og jobba vidare i kommunen med opplæring av medelevar. Dette er knytt opp til den kommunale ungdomsklubben som kommunen driv.

Tar folkedansen mer på alvor. Små prosjekt med bruk av folkedans har skapt etterspørsel.

Ingen med kompetanse i folkedans har interesse av å ta det på seg.

Har ikke prioritert folkedansundervisning.

Folke dans blir av og til brukt i prosjekter.

En Barneleikarring er forsøkt i privat regi, men det "døde ut" etter hvert som interessen dalte hos ungene, og de voksne instruktørene gikk også litt lei.

Vi har mange ønsker om å opprette nye fagtilbud. En eksisterende barneleikaring gir et godt tilbud innen dette feltet, og det finnes ikke naturlig å konkurrere om dette tilbudet, sette ut fra manglende ressurser.

Har hatt tilbud i mange år, men ingen melder seg på.

Vi har satset på andre danseformer. Det hadde vært fint om vi hadde hatt en lærer som kunne undervise i folkedans, men også mer "moderne" danseformer, og folkedans fra andre nasjoner. Vi må ha en god grad av allsidighet hos lærerne, slik at vi ikke får mange bitte små stillingsstørrelser som er veldig spesialiserte. Jeg har inntrykk av lærere i folkedans ofte bare behersker norsk tradisjonsdans og tar inn lite nye impulser for eksempel fra andre lands tradisjonsdans. Jeg savner også de kreative og nyskapende elementene i jobbing med tradisjonsdansen. Skjer det en utvikling på dette området? Mulig at jeg er litt fordomsfull... Synes "positivt skolemiljø – prosjektet" gjorde noe bra her.

Vil ikke konkurrere med eksisterende tilbud.

Vi har dans i kulturskolen, men ikke "folkedans".

6.0. Folkemusikk

6.1. Folkemusikk på din kulturskole: Ja-svar

”Gis det undervisning i norsk folkemusikk på din kulturskole?”

Dette spørsmålet ble stilt til alle kulturskolene. Her svarte 264 av de 271 skolene som fylte ut svarskjemaet og ble godkjent. Blant disse oppga 112 av skolene (42,4 %) at de har et undervisningstilbud i norsk folkemusikk, mens 123 skoler (46,6 %) svarte nei på dette spørsmålet. Blant svarene er det 29 skoler (11 %) som sier at de har folkemusikk integrert i annen undervisning. Slår vi disse sammen med de skolene som svarer at de har et folkemusikktilbud ser vi at et flertall av skolene på 53,4 % (141 skoler) gir en eller annen form for undervisning i norsk folkemusikk. Dette tallet er nok noe høyere enn hva de fleste på forhånd har forestilt seg.

		Antall skoler	Prosent	Gyldig prosent
Gyldig	Ja	112	41.3	42.4
	Nei	123	45.4	46.6
	Integrert i annen undervisning	29	10.7	11.0
	Totalt	264	97.4	100.0
Mangler	System	7	2.6	
Totalt		271	100.0	

Tar vi for oss de enkelte fylkene, viser svarene at det kun er i to fylker at det ikke finnes kulturskoler som gir undervisning i norsk folkemusikk. Det dreier seg om Østfold og Vestfold, som dermed er de eneste hvite flekkene på kartet i denne sammenheng. Både i Østfold (3) og Vestfold (2) finnes det imidlertid skoler som har folkemusikk integrert i annen undervisning. Langt ned på statistikken kommer også fylkene Akershus og Troms, som begge har kun én kulturskole med folkemusikktilbud, samt henholdsvis tre og én skoler med integrerte tilbud.

Flest kulturskoler med tilbud i folkemusikk blant de 264 svarene finner vi i Hordaland (14), Oppland (12), Sør-Trøndelag (11) og Sogn og Fjordane (10). Ellers kan vi merke oss at Nordland har hele seks kulturskoler med folkemusikk integrert i annen undervisning, mens Møre og Romsdal har fire og Østfold, Akershus og Rogaland har tre skoler med slikt tilbud. Hvorfor antallet kulturskoler med integrert folkemusikkundervisning varierer såpass fra fylke til fylke gir dessverre denne undersøkelsen ingen svar på. Men vi kan vel forsiktig antyde at i de fylkene med stor aktivitet innen folkemusikkmiljøet gir gjerne kulturskolene et rent folkemusikktilbud, hvis de i det hele tatt gir et slikt tilbud, mens i fylker hvor folkemusikkaktiviteten generelt er mye mindre er det mer vanlig med bruk av folkemusikk i annen undervisning.

En gjennomgang av folkemusikktilbudet i de enkelte fylkene sett prosentvis i forhold til antallet skoler viser at foruten Oslo, som med sin ene kulturskole her vil komme ut med 100 %, toppes listen av Sør-Trøndelag med folkemusikktilbud i 73 % av de kulturskolene som har svart på undersøkelsen. Deretter følger Oppland (71 %), Sogn og Fjordane (71 %), Hedmark

(64 %), Aust-Agder (63 %) Hordaland (58 %), Nord-Trøndelag (56 %) og Telemark (50 %). Nederst ligger i tillegg til Østfold og Vestfold, som begge gjennom sine manglende tilbud vil komme ut med 0 %, fylkene Akershus (7 %), Troms (8 %), Nordland (21 %), Finnmark (25 %) og Vest-Agder (25 %).

Tar vi også med de kulturskolene som har folkemusikk integrert i annen undervisning toppes fremdeles listen av Sør-Trøndelag (80 %) foran Oppland (76 %). Så følger Hedmark (71 %), Sogn og Fjordane (71 %), Nord-Trøndelag (69 %), Hordaland (67 %) og Aust-Agder (63 %). På bunnen ligger Troms (15 %), Finnmark (25 %), Vest-Agder (25 %) og Akershus (29 %).

		Ja	Nei	Integrert i annen undervisning	Totalt
Fylke	Akershus	1	10	3	14
	Aust-Agder	5	3	0	8
	Buskerud	6	8	0	14
	Finnmark	2	6	0	8
	Hedmark	9	4	1	14
	Hordaland	14	8	2	24
	Møre og Romsdal	8	12	4	24
	Nord-Trøndelag	9	5	2	16
	Nordland	6	14	6	26
	Oppland	12	4	1	17
	Oslo	1	0	0	1
	Rogaland	9	8	3	20
	Sør-Trøndelag	11	3	1	15
	Sogn og Fjordane	10	4	0	14
	Telemark	6	6	0	12
	Troms	1	11	1	13
	Vest-Agder	2	6	0	8
	Vestfold	0	4	2	6
	Østfold	0	7	3	10
	Totalt	112	123	29	264

6.1.1. Antall elever i undervisningen

”Hvor mange elever deltar på undervisningen totalt og fordelt på hvert enkelt instrument?”

Totalt sett viser undersøkelsen at det er 1249 elever som får undervisning i folkemusikk ved de 112 kulturskolene som svarte positivt på spørsmålet om de gir tilbud i folkemusikk. Når det gjelder spørsmålet om antall elever i undervisningene var det 104 skoler som svarte. Det var med andre ord åtte av de 112 kulturskolene med folkemusikktilbud som ikke leverte svar her. Dette innebærer at det i gjennomsnitt er 12 elever ved hver av de 104 kulturskolene som svarte på dette spørsmålet. Medianverdien ligger på 9 elever.

I tabellen under vises fordelingen av kulturskoler i relasjon til antall elever som deltar i folkemusikkundervisning på den enkelte kulturskolen.

Går vi til første kolonne og for eksempel følger tallet to til høyre i tabellen ser vi at det er sju skoler som kun har to elever i folkemusikk og at disse representerer 2,6 % hver av hele materialet, og kanskje mer relevant 6,7 % hver av de kulturskolene som har folkemusikkelever og som har svart på dette spørsmålet.

Tabellen viser at antallet folkemusikkelever i de enkelte kulturskolene strekker seg fra én og opp til 53. Flest skoler (8) har fire elever (7,7 %), mens syv skoler har én, to og ni elever (hver 6,7 %). En skole har svart at de har 0 elever, men likevel én lærer (torader). Dette betyr implisitt at de sannsynligvis har et tilbud, men at etterspørselen uteblir.

Ellers ser vi at det er 19 kulturskoler i Norge som har 20 eller flere elever som får folkemusikkundervisning.

		Antall skoler	Prosent	Gyldig prosent
Gyldig	0	1	.4	1.0
	1	7	2.6	6.7
	2	7	2.6	6.7
	3	6	2.2	5.8
	4	8	3.0	7.7
	5	4	1.5	3.8
	6	3	1.1	2.9
	7	4	1.5	3.8
	8	6	2.2	5.8
	9	7	2.6	6.7
	10	5	1.8	4.8
	11	2	.7	1.9
	12	3	1.1	2.9
	13	3	1.1	2.9

	14	5	1.8	4.8
	15	5	1.8	4.8
	16	2	.7	1.9
	17	4	1.5	3.8
	18	3	1.1	2.9
	20	3	1.1	2.9
	21	2	.7	1.9
	22	2	.7	1.9
	23	1	.4	1.0
	25	2	.7	1.9
	26	2	.7	1.9
	27	1	.4	1.0
	34	1	.4	1.0
	35	1	.4	1.0
	40	1	.4	1.0
	44	1	.4	1.0
	51	1	.4	1.0
	53	1	.4	1.0
	Total	104	38.4	100.0
Mangler	System	167	61.6	
Totalt		271	100.0	

Den neste tabellen viser antallet folkemusikkelever ved de enkelte kulturskolene innenfor hvert av fylkene våre.

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	20	21	22	23	25	26	27	34	35	40	44	51	53	Totalt	
Fylke Aust-Agder	0	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
Buskerud	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6
Finnmark	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Hedmark	0	1	0	0	0	0	0	1	1	3	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9
Hordaland	0	0	0	1	1	2	1	1	0	0	0	0	1	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	13
Møre og Romsdal	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6
Nord-Trøndelag	0	0	2	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0	0	9	
Nordland	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
Oppland	0	0	0	0	0	0	0	2	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	2	1	2	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	11	
Oslo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
Rogaland	0	2	1	0	3	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8
Sør-Trøndelag	1	1	0	0	0	1	1	0	0	1	0	2	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	11
Sogn og Fjordane	0	0	1	1	0	0	0	1	1	2	1	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	10	
Telemark	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	5	
Troms	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
Vest-Agder	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	
Totalt	1	7	7	6	8	4	3	4	6	7	5	2	3	3	5	5	2	4	3	3	2	2	1	2	2	1	1	1	1	1	1	1	104	

Vi ser av tabellen at de kulturskolene med flest folkemusikkelever ligger i Sør-Trøndelag (53 elever), Sogn og Fjordane (51), Hordaland (44) og Nord-Trøndelag (40). I Sør-Trøndelag ligger også den kulturskolen som med kun én elev er den skolen som har færrest antall elever i folkemusikk

Oppland er det fylket hvor kulturskolene samlet har flest folkemusikkelever. Her finner vi 193 slike elever, noe som utgjør 15,5 % av det totale antallet folkemusikkelever i norske kulturskoler. Deretter følger Hordaland med 167 (13,4 %), Sør-Trøndelag med 147 (11,8 %), Sogn og Fjordane med 134 (10,7 %) og Nord-Trøndelag med 128 (10,2 %) elever. Disse fem fylkene har til sammen hele 769 av de 1249 folkemusikkelevne som går i kulturskolene, noe som utgjør 61,5 %. Dette gjør at vi kan utrope dem til de fremste folkemusikkfylkene våre i dag når det gjelder folkemusikkens plass innefor kulturskolene.

På bunnen i denne undersøkelsen finner vi Troms med kun 4 elever (0,3 %) foran Vest-Agder med 5 (0,4 %), Oslo med 17 (1,4 %) og Finnmark med 28 (2,2 %) elever.

Fylke	Elevantall	Prosent
Oppland	193	15,5
Hordaland	167	13,4
Sør-Trøndelag	147	11,8
Sogn og Fjordane	134	10,7
Nord-Trøndelag	128	10,2
Buskerud	81	6,5
Hedmark	79	6,3
Telemark	70	5,6
Møre og Romsdal	69	5,5
Aust-Agder	56	4,5
Rogaland	38	3,0
Nordland	33	2,6
Finnmark	28	2,2
Oslo	17	1,4
Vest-Agder	5	0,4
Troms	4	0,3
Totalt	1249	99,9

6.1.2. Instrumentfordeling

Kulturskolene har dessverre ikke alltid oppgitt på hvilke instrumenter det gis tilbud eller hvor mange elever som har undervisning på de enkelte instrumentene. Mens det i følge svarene er 1249 elever som benytter seg av et folkemusikktilbud ved disse kulturskolene er det kun oppgitt instrument på 1161 av disse elevene. Det mangler med andre ord 88 elever i denne statistikken. Dette avviket skyldes at det er seks kulturskoler som ikke har oppgitt hvilke instrumenter det undervises i.

Fylke	Antall elever
Oppland	193
Hordaland	167
Sør-Trøndelag	147
Sogn og Fjordans	134
Nord-Trøndelag	128
Buskerud	81
Hedmark	79

Ser vi på fordelingen mellom de enkelte instrumentene ligger vanlig fele (fiolin) på topp med 471 elever foran hardingfele (266), torader (178) og sang/kveding (117). Deretter følger trekkspill med 83, klimpreinstrumenter (langeleik og gitar) med 28, folkelige blåseinstrumenter (sjøfløyte og tussefløyte) med 13, og andre (munnharpe og slåttetromme) med 5.

Den neste tabellen viser at blant de kulturskolene som har et folkemusikktilbud er det flest skoler som gir undervisning på vanlig fele (fiolin). Det dreier seg om hele 55 av de 104 skolene som har svart på dette spørsmålet (53 %). Deretter følger hardingfele med 39 skoler (38 %), torader med 20 (19 %), trekkspill med 17 (16 %), sang/kveding med 15 (14 %), klimpreinstrumenter med 5 (5 %), og endelig blåseinstrumenter og andre instrumenter hver med 2 (2 %).

Vi ser også at antallet elever blant de kulturskolene som har et undervisningstilbud på fele varierer fra 1 til 40. Tilsvarende tall for hardingfele er fra 1 til 17 elever, mens tallene for torader varierer mellom 1 og 34 elever. Gjennomsnittstallene viser at de kulturskolene som har et folkemusikktilbud på trekkspill har relativt færre slike elever pr. skole (4,9) enn på torader (8,9 elever) og vanlig fele (8,6 elever). Dette innebærer at om du først oppretter et tilbud i torader eller på vanlig fele har du gjerne oppunder 10 elever som følger undervisningen. På trekkspill etablerer man et tilbud selv om det kun er drøyt halvparten så mange elever som tar i mot tilbudet. Dette kan nok også ha noe med karakteren av undervisningen å gjøre, for eksempel at man noe oftere opererer med større grupper i undervisningen på vanlig fele og torader. Hardingfele, som gjerne har blitt sett på som et mer solistisk instrument enn vanlig fele, kommer ikke overraskende ut med et litt lavere gjennomsnittstall pr. skole (6,8 elever). Litt uventet er det kanskje at sang/kveding har nesten like mange elever pr. tilbud som vanlig fele (8 elever). Men her kan det nok være flere mulige forklaringer.

Det er samtidig et spørsmål hvor representativt gjennomsnittstallet er for sang/kveding, fordi noen svært få skoler trekker opp med uvanlig mange sangelever. Alternativt kan vi derfor se på medianverdien, som for sang/kveding ligger helt nede på 5 elever, en forskjell på 3. Tilsvarende tall for vanlig fele er 7, en forskjell på 1,6 elever fra gjennomsnittstallet.

	Antall skoler	Minimum	Maksimum	Gjennomsnitt
Fele	55	1	40	8.56
Hardingfele	39	1	17	6.82
Torader	20	1	34	8.90
Trekkspill	17	1	13	4.88
Sang	15	1	25	7.80
Klimpreinstrumenter	5	3	15	6.60
Blåseinstrumenter	2	2	6	4.00
Andre instrumenter	2	1	4	2.50

6.1.2.1. Vanlig fele (fiolin)

Det er totalt 55 kulturskoler som underviser 471 elever i folkemusikk på vanlig fele. De skolene som har dette tilbudet har som oftest kun to (7 skoler: 12,7 %), fire (6: 10,9 %), én (5: 9,1 %) eller såpass mye som ti (5:9,1 %) elever som følger dette tilbudet. Det er kun 15 av 55

skoler (27,3 %) som har flere enn 10 elever på vanlig fele, mens 45 skoler (81,8 %) har færre enn 20 feleelever. 21 av skolene (38 %) har fire eller færre elever på vanlig fele.

To skoler har svært godt utbygde tilbud med mer enn 30 elever på vanlig fele. Gjennomsnittstallet for antall feleelever på disse kulturskolene er 8,6 elever pr. skole. Meridianverdien ligger noe lavere.

	Antall elever	Antall skoler	Prosent	Gyldig prosent
Gyldig	1	5	1.8	9.1
	2	7	2.6	12.7
	3	3	1.1	5.5
	4	6	2.2	10.9
	5	1	.4	1.8
	6	3	1.1	5.5
	7	4	1.5	7.3
	8	3	1.1	5.5
	9	3	1.1	5.5
	10	5	1.8	9.1
	11	1	.4	1.8
	12	2	.7	3.6
	13	1	.4	1.8
	14	3	1.1	5.5
	15	2	.7	3.6
	18	2	.7	3.6
	19	1	.4	1.8
	20	1	.4	1.8
	32	1	.4	1.8
	40	1	.4	1.8
	Totalt	55	20.3	100.0
Mangler	System	216	79.7	
Totalt		271	100.0	

Vi ser her at de kulturskolene som har desidert flest feleelever ligger i Nord-Trøndelag (40) og Sør-Trøndelag (33, 20). Deretter følger Oppland (19, 18, 15) og Møre og Romsdal (18).

Tabellen viser også at Sør-Trøndelag ligger på topp når det gjelder antallet kulturskoler som har et tilbud i folkemusikk på vanlig fele (9 skoler). Hedmark og Nord-Trøndelag følger så med 8 skoler hver, mens Oppland har 7 og Møre og Romsdal har 6 skoler med et slikt tilbud.

13 av landets 19 fylker har kulturskoler som underviser på vanlig fele, selv om det i Rogaland og Troms kun er snakk om en enkelt skole. Det er med andre ord kun fire av fylkene som har skoler med et folkemusikktilbud hvor dette tilbudet ikke inkluderer vanlig fele.

Fylke * Fele	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	18	19	20	32	40	Totalt	
Aust-Agder	1	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
Hedmark	0	0	0	0	0	0	1	2	2	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	8
Hordaland	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Møre og Romsdal	0	1	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	6
Nord-Trøndelag	1	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	1	8
Nordland	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Oppland	0	0	1	1	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	7
Oslo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Rogaland	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Sør-Trøndelag	1	0	0	0	1	1	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	9
Sogn og Fjordane	0	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Troms	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Vest-Agder	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Totalt	5	7	3	6	1	3	4	3	3	5	1	2	1	3	2	2	1	1	1	1	1	55

Ser vi på elevtallet opplever vi at mer enn hver femte kulturskoleelev (103 elever: 21,9 %) som mottar undervisning på vanlig fele bor i Sør-Trøndelag. Nord-Trøndelag følger på andreplass med 81 elever (17,2 %) foran Hedmark (77: 16,3 %), Oppland (75: 15,9 %) og Møre og Romsdal (60: 12,7 %).

Dette innebærer at mer enn 39 % av elevene som benytter seg av tilbudet om opplæring på vanlig fele i regi av kulturskolen her i landet får denne undervisningen i Trøndelagsfylkene. Helt på bunnen når det gjelder antall elever på feleopplæring ligger Rogaland (3 elever: 0,6 %), Troms (4: 0,8 %), Hordaland (4: 0,8 %) og Vest-Agder (5: 1,1 %).

Fylke	Elevantall	Prosent
Sør-Trøndelag	103	21,9
Nord-Trøndelag	81	17,2
Hedmark	77	16,3
Oppland	75	15,9
Møre og Romsdal	60	12,7
Aust-Agder	19	4,0
Nordland	14	3,0
Oslo	13	2,8
Sogn og Fjordane	13	2,8
Vest-Agder	5	1,1
Hordaland	4	0,8
Troms	4	0,8
Rogaland	3	0,6
Totalt	471	99,9

6.1.2.2. Hardinge fele

Det er totalt 266 elever i 39 kulturskoler som har et tilbud om undervisning på hardinge fele. De skolene som har et slikt tilbud har som oftest kun 2 (5 skoler: 12,8 %), 4 (5: 12,8 %) eller såpass mange som 10 (5:12,8 %) elever som følger dette tilbudet. Deretter følger henholdsvis 1 (4: 10,3 %) og 3 (4: 10,3 %) elever som det vanligste. Resultatene her er påfallende like de for vanlig fele. Ser vi det hele under ett så utgjør skoler med fire eller færre elever nesten halvparten (46,2 %) av de skolene som har et opplæringstilbud på hardinge fele. Det er med andre ord langt vanligere med små (1-4) enn med store (5-17) grupper blant de kulturskolene som har et hardinge fele tilbud.

Det er kun 8 av 39 skoler som har flere enn 10 elever på hardinge fele, mens ingen skoler har flere enn 17 hardinge fele elever. Fire skoler har et ganske godt utbygd tilbud med 15 eller flere elever på hardinge fele. Gjennomsnittstallet er 6,8 elever pr. skole som har et slikt tilbud. Medianverdien er den samme, dvs. ca. 7.

	Elevantall	Antall skoler	Prosent	Gyldig prosent
Gyldig	1	4	1.5	10.3
	2	5	1.8	12.8
	3	4	1.5	10.3
	4	5	1.8	12.8
	5	1	.4	2.6
	7	3	1.1	7.7
	8	1	.4	2.6
	9	3	1.1	7.7
	10	5	1.8	12.8
	11	2	.7	5.1
	12	1	.4	2.6
	13	1	.4	2.6
	15	3	1.1	7.7
	17	1	.4	2.6
		Totalt	39	14.4
Mangler	System	232	85.6	
Totalt		271	100.0	

Det er totalt 8 av 19 fylker som har kulturskoler med tilbud i hardingfelespill. Klart flest slike skoler finner vi i Hordaland (11 skoler). Dette er nesten halvparten av kulturskolene i fylket. Deretter følger Rogaland (6), Sogn og Fjordane (6) og Telemark (5). Den skolen som har flest hardingfeleelever har 17 elever og ligger i Telemark. Deretter følger to skoler i Hordaland og én skole i Telemark, hver med 15 elever, og én skole i Rogaland med 13 elever.

Fylke * Hardingfele		1	2	3	4	5	7	8	9	10	11	12	13	15	17	Totalt
Fylke	Aust-Agder	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2
	Buskerud	0	2	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	4
	Hordaland	1	0	1	1	0	1	1	0	3	0	1	0	2	0	11
	Møre og Romsdal	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
	Oppland	0	0	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	4
	Rogaland	2	1	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	6
	Sogn og Fjordane	0	2	0	1	0	1	0	0	2	0	0	0	0	0	6
	Telemark	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	5
	Totalt	4	5	4	5	1	3	1	3	5	2	1	1	3	1	39

De fleste fylkene som er representert ses på som typiske hardingfeleområder. Oppland og Møre og Romsdal har tradisjoner for både hardingfele og vanlig fele. I Oppland er feletradisjonene delt inn geografisk med Valdres som hardingfeleområde og Gudbrandsdalen, Toten og Hadeland som områder for vanlig fele. I Møre og Romsdal er det imidlertid brukt både hardingfele og vanlig fele innenfor grovt sett samme geografiske område.

Det er interessant å merke seg at dette fylket er representert med en kulturskole med så mange som ni hardingfeleelever. Den aktuelle skolen er imidlertid den eneste skolen som tilbyr hardingfeleopplæring i Møre og Romsdal.

Tar vi for oss elevtallene pr. fylke når det gjelder hardingfele ligger Hordaland helt klart på topp med 95 elever (35,7 %). Et godt stykke etter følger Telemark med 42 (15,8 %), Sogn og Fjordane med 35 (13,2 %) og Rogaland med 30 (11,3 %) elever.

Fylke	Elevtall	Prosent
Hordaland	95	35,7
Telemark	42	15,8
Sogn og Fjordane	35	13,2
Rogaland	30	11,3
Oppland	24	9,0
Buskerud	19	7,1
Aust-Agder	12	4,5
Møre og Romsdal	9	3,4
Totalt	266	100

6.1.2.3. Torader

Det finnes 20 kulturskoler her i landet som har et tilbud om undervisning på torader, og dette tilbudet benyttes for tiden av totalt 178 elever. De 20 skolene har oftest 6 (3 skoler: 15 %), 10 (15 %) eller 8 (10 %) elever. Vi ser også av tabellen at de kulturskolene som har et folkemusikktilbud på torader gjerne har flere elever enn de som underviser på vanlig fele og spesielt hardingfele. Gjennomsnittstallet for torader er 8,9 elever pr. skole, mens det for på vanlig fele var 8,6 og for hardingfele kun 6,8 elever pr. skole. Medianverdien for torader ligger på ca. 8.

Det er kun 5 av 20 skoler som har flere enn 10 elever på vanlig fele, mens 5 skoler har 5 eller færre feleelever. Én skole har et særdeles godt utbygd tilbud på torader med hele 34 elever.

	Antall elever	Antall skoler	Prosent	Gyldig prosent
Gyldig	1	1	.4	5.0
	2	1	.4	5.0
	3	1	.4	5.0
	4	1	.4	5.0
	5	1	.4	5.0
	6	3	1.1	15.0
	7	1	.4	5.0
	8	2	.7	10.0
	9	1	.4	5.0
	10	3	1.1	15.0
	11	1	.4	5.0
	12	1	.4	5.0
	13	2	.7	10.0
	34	1	.4	5.0
	Totalt	20	7.4	100.0
Mangler	System	251	92.6	
Totalt		271	100.0	

Den neste tabellen viser at Oppland er det fylket som har flest kulturskoler med tilbud på torader (6 skoler) foran Hordaland (4). Den skolen som har flest toraderelever ligger imidlertid i Hordaland (34 elever). Skolene som ligger på de neste plassene ligger i henholdsvis Sør-Trøndelag og Sogn og Fjordane, men har begge kun 13 toraderelever. Vi ser også at av landets 19 fylker har litt under halvparten (9) kulturskoler som underviser på torader. I de fleste av disse fylkene (7) gis imidlertid dette tilbudet i kun én eller to kulturskoler.

De fleste av fylkene som er representert, blir sett på som sterke folkemusikkområder. Nordland fylke skiller seg derimot litt ut i den sammenhengen selv om det er bare én skole som svarer at de tilbyr folkemusikkundervisning på torader der.

Ellers kan vi legge merke til at alle fylkene som har et toradertilbud også har et tilbud på vanlig fele, med unntak av Buskerud. Ikke uventet finner vi noe større forskjell om vi sammenligner tilbudet på torader med fylkene som gir undervisning på hardingfele.

Fylke * Torader		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	34	Totalt
Fylke	Aust-Agder	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	Buskerud	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	2
	Hordaland	0	0	1	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1	4
	Nord-Trøndelag	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2
	Nordland	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	Oppland	0	0	0	0	0	1	1	0	1	2	0	1	0	0	6
	Rogaland	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	Sør-Trøndelag	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	Sogn og Fjordane	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	2
	Totalt	1	1	1	1	1	3	1	2	1	3	1	1	2	1	20

Ser vi på elevtallene pr. fylke når det gjelder torader ligger Oppland og Hordaland helt klart på topp med henholdsvis 54 (30,3 %) og 51 elever (28,7 %). Dette innebærer at disse to fylkene alene har hele 59 % (105 elever) av toraderelevne i landets kulturskoler. Et godt stykke etter følger Sogn og Fjordane med 24 (13,5 %) elever. I Aust-Agder finnes det kun én og i Rogaland to elever på torader.

Fylke	Elevantall	Prosent
Oppland	54	30,3
Hordaland	51	28,7
Sogn og Fjordane	24	13,5
Buskerud	14	7,9
Nord-Trøndelag	14	7,9
Sør-Trøndelag	13	7,3
Nordland	5	2,8
Rogaland	2	1,1
Aust-Agder	1	0,6
Totalt	178	100,1

6.1.2.4. Trekkspill

Det eksisterer 17 kulturskoler her i landet som gir tilbud om folkemusikkundervisning på trekkspill, og dette tilsvarer 6,3 % av de skolene som har svart på undersøkelsen. Tilbudet på trekkspill benyttes av totalt 83 elever. De berørte skolene har fra 1 til 13 elever, men det er kun fire av skolene (23,6 %) som har flere enn seks trekkspillelever. Flest skoler (4) har faktisk kun en eneste elev som lærer folkemusikk eller gammeldansmusikk på dette

instrumentet (23,5 %). Gjennomsnittstallet pr. skole er 4,9 elever, mens medianverdien ligger på 4 elever.

		Antall skoler	Prosent	Gyldig prosent
Gyldig	1	4	1.5	23.5
	2	2	.7	11.8
	3	2	.7	11.8
	4	1	.4	5.9
	5	2	.7	11.8
	6	2	.7	11.8
	7	1	.4	5.9
	11	1	.4	5.9
	12	1	.4	5.9
	13	1	.4	5.9
	Totalt	17	6.3	100.0
	Mangler	System	254	93.7
Totalt		271	100.0	

Den følgende tabellen viser at Oppland er det fylket som har flest kulturskoler med tilbud på trekkspill (4 skoler) foran Nord-Trøndelag (3). De to skolene som har flest elever på trekkspill ligger i Nord-Trøndelag med henholdsvis 13 og 12 elever. Skolen som ligger på den neste plassen ligger i Oppland og har 11 elever. Vi ser også av tabellen at av landets 19 fylker har noe under halvparten (8 fylker) kulturskoler som underviser i folkemusikk på trekkspill. I de aller fleste av disse fylkene (6: 75 %) gis imidlertid dette tilbudet i kun én eneste eller i to kulturskoler.

Sammenligner vi de fylkene som har kulturskoler med et folkemusikktilbud på trekkspill med tilsvarende for torader ser vi at hele 7 av fylkene, dvs. Buskerud, Hordaland, Nord-Trøndelag, Oppland, Rogaland, Sør-Trøndelag og Sogn og Fjordane gir tilbud på begge instrumentene. Hedmark har kun tilbud på trekkspill, mens Aust-Agder og Nordland bare har undervisningstilbud på torader.

Fylke * Trekkspill		1	2	3	4	5	6	7	11	12	13	Totalt
Fylke	Buskerud	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	Hedmark	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
	Hordaland	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
	Nord-Trøndelag	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	3
	Oppland	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	4
	Rogaland	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2
	Sør-Trøndelag	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	2
	Sogn og Fjordane	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	2
	Totalt	4	2	2	1	2	2	1	1	1	1	17

Den neste tabellen viser at mens det er Oppland som har flest kulturskoler med tilbud i trekkspill, er det Nord-Trøndelag som har flest elever som benytter seg av et slikt tilbud. Nord-Trøndelag har 30 trekkspillelever (36,1 %), mens Oppland har 21 (25,3 %). Disse to fylkene er suverent størst når det gjelder antall elever på trekkspill med 51 av totalt 83 elever, noe som tilsvarer hele 61,4 % av trekkspillelevne på landsbasis. Hedmark på bunnen har kun to elever på trekkspill, mens Hordaland og Rogaland har tre elever.

Fylke	Elevantall	Prosent
Nord-Trøndelag	30	36,1
Oppland	21	25,3
Sør-Trøndelag	10	12
Sogn og Fjordane	8	9,6
Buskerud	6	7,2
Hordaland	3	3,6
Rogaland	3	3,6
Hedmark	2	2,4
Totalt	83	99,8

6.1.2.5. Sang/Kveding

Det finnes 15 kulturskoler her i landet som har et tilbud om undervisning i folkelig sang/kveding. Dette representerer drøyt 6 % av de som har svart på dette spørsmålet. Tilbudet benyttes for tiden av totalt 117 elever. De 15 aktuelle skolene har fra 1 til 25 elever, og det er spesielt tre skoler som skiller seg ut med henholdsvis 25, 19 og 18 elever. Tre skoler har kun én eneste elev i sang/kveding. Det er også flest skoler som har én (3) eller fire elever (3). Hele 8 av de 15 skolene har fem eller færre elever på folkelig sang, mens kun fire skoler har 10 eller flere elever. Gjennomsnittstallet pr. skole er på 8 elever, mens medianverdien

ligger på 5. Forskjellen her ligger i at det er de tre skolene med svært mange elever som drar gjennomsnittstallet kraftig opp.

		Antall skoler	Prosent	Gyldig prosent
Gyldig	1	3	1.1	20.0
	2	1	.4	6.7
	4	3	1.1	20.0
	5	1	.4	6.7
	6	1	.4	6.7
	8	1	.4	6.7
	9	1	.4	6.7
	10	1	.4	6.7
	18	1	.4	6.7
	19	1	.4	6.7
	25	1	.4	6.7
	Totalt	15	5.5	100.0
	Mangler	System	256	94.5
Totalt		271	100.0	

Den neste tabellen viser at Hordaland er det fylket som har flest kulturskoler med tilbud i sang/kveding (3 skoler) foran Aust-Agder (2), Buskerud (2), Sogn og Fjordane (2) og Telemark (2). De tre skolene som har flest elever i folkelig sang ligger i Sogn og Fjordane (25 elever), Aust-Agder (19) og Telemark (18).

Vi ser også av tabellen at av landets 19 fylker har knapt halvparten (9 fylker) kulturskoler som underviser i sang/kveding. Som vi har sett gis imidlertid dette tilbudet i hele åtte av disse fylkene (88,8 %) kun i en (3: 44,4 %) eller to (3: 44,4 %) kulturskoler.

Det kommer i tillegg fram at det er flere av landets ”tunge” folkemusikkfylker som her er representert med tilbud i sang/kveding. I tillegg har Finnmark et tilbud, som formodentlig dreier seg om et tilbud om opplæring i samisk joik.

Fylke * Sang		1	2	4	5	6	8	9	10	18	19	25	Totalt
Fylke	Aust-Agder	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2
	Buskerud	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2
	Finnmark	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
	Hordaland	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	3
	Oppland	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	Oslo	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	Sør-Trøndelag	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
	Sogn og Fjordane	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	2
	Telemark	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	2
	Totalt	3	1	3	1	1	1	1	1	1	1	1	15

I den følgende tabellen kan vi lese at Oppland på bunnen har kun en eneste elev i sang/kveding, mens Sogn og Fjordane ligger på toppen med 34 (29,1 %) sangelever. Høyt oppe ligger også Telemark (28: 23,9 %) og Aust-Agder (20: 17,1 %). Deretter følger Hordaland (11: 9,4 %). De tre førstnevnte fylkene har alene hele 70 %, eller 7 av 10 elever som får undervisning i sang/kveding i kulturskolene her i landet.

Fylke	Elevantall	Prosent
Sogn og Fjordane	34	29,1
Telemark	28	23,9
Aust-Agder	20	17,1
Hordaland	11	9,4
Finnmark	8	6,8
Sør-Trøndelag	6	5,1
Buskerud	5	4,3
Oslo	4	3,4
Oppland	1	0,9
Totalt	117	100

6.1.2.6. Klimpreinstrumenter

Kategorien klimpreinstrumenter består av kun to instrumenter, langeleik og gitar. Det er totalt fem kulturskoler som gir slik undervisning, fire på langeleik og én på gitar. Fire av skolene har syv eller færre elever på dette tilbudet, mens én skole har hele 15 elever. Dette gjelder den skolen som har tilbud i gitar. Det må her understrekes at det er snakk om tilpasset

undervisning i folkemusikk på gitar, ikke vanlig gitarundervisning slik vi kjenner det fra de aller fleste kulturskolene.

		Antall skoler	Prosent	Gyldig prosent
Gyldig	3	2	.7	40.0
	5	1	.4	20.0
	7	1	.4	20.0
	15	1	.4	20.0
	Totalt	5	1.8	100.0
Mangler	System	266	98.2	
Totalt		271	100.0	

Tabellen under viser at det er kun kulturskoler i to fylker som driver folkemusikkundervisning på klimpreinstrumenter, Oppland (4 skoler) og Sør-Trøndelag (1 skole). Alle de fire kulturskolene i Oppland gir tilbud på langeleik, mens den ene skolen i Sør-Trøndelag har folkemusikktilbud på gitar. Totalt er det snakk om 18 langeleikelever i Oppland og 15 gitarelever i Sør-Trøndelag. Gjennomsnittet pr. skole er 7 elever, mens medianverdien er 5.

Fylke * Klimpreinstrumenter

		Klimpreinstrumenter				
		3	5	7	15	Totalt
Fylke	Oppland	2	1	1	0	4
	Sør-Trøndelag	0	0	0	1	1
	Totalt	2	1	1	1	5

6.1.2.7. Blåseinstrumenter

Denne kategorien består kun av de to typene av trefløyter, sjøfløyte og tussefløyte. Det er ikke mer enn to kulturskoler her i landet som tilbyr undervisning i folkemusikk på trefløyte, én på sjøfløyte og én på tussefløyte. De to skolene har henholdsvis seks og to elever, dvs. totalt åtte elever. Gjennomsnittstallet pr. skole blir dermed fire elever.

		Antall elever	Antall skoler	Prosent	Gyldig prosent
Gyldig	2	1	.4	50.0	
	6	1	.4	50.0	
	Totalt	2	.7	100.0	
Mangler	System	269	99.3		
Totalt		271	100.0		

Skolen som tilbyr undervisning på sjøfløyte ligger som vi ser av tabellen i Buskerud, mens det er en kulturskole i Hordaland som har et tilsvarende tilbud på tussefløyte.

		Fylke * Blåseinstrumenter		
		Blåseinstrumenter		
		2	6	Total
Fylke	Buskerud	0	1	1
	Hordaland	1	0	1
	Totalt	1	1	2

6.1.2.8. Andre instrumenter

Kategorien andre instrumenter består av munnharpe og slåttetromme. Kun to skoler fra hvert sitt fylke gir undervisning i ett av disse instrumentene. Antall elever er henholdsvis én på slåttetromme og fire på munnharpe.

	Antall elever	Antall skoler	Prosent	Gyldig prosent
Gyldig	1	1	.4	50.0
	4	1	.4	50.0
	Totalt	2	.7	100.0
Mangler	System	269	99.3	
Totalt		271	100.0	

Tabellen under viser at de to kulturskolene som har elever på munnharpe eller slåttetromme er å finne i Aust-Agder (munnharpe) og Hordaland (slåttetromme).

		Fylke * Andre instrumenter		
		Andre instrumenter		
		1	4	Totalt
Fylke	Aust-Agder	0	1	1
	Hordaland	1	0	1
	Totalt	1	1	2

6.1.3. Antall lærere som underviser

”Hvor mange lærere underviser på dette tilbudet?”

Samlet er det 181 lærere som underviser i folkemusikk ved de 107 kulturskolene som har folkemusikkundervisning og som har svart på dette spørsmålet. Det med andre ord fem skoler som her ikke har svart. De aller fleste skolene (60 skoler) har kun én lærer i folkemusikk (56,1 %). Deretter følger to folkemusikklærere (29 skoler) som det nest vanligste (27,1 %).

Ti skoler har tre lærere (9,3 %), syv skoler har fire lærere (6,5 %) og én skole har hele fem lærere (0,9 %) som driver folkemusikkundervisning. Gjennomsnittet for antall folkemusikklærere pr. kulturskole med folkemusikktilbud er 1,7, mens medianen er 1.

		Antall skoler	Prosent	Gyldig prosent
Gyldig	1	60	22.1	56.1
	2	29	10.7	27.1
	3	10	3.7	9.3
	4	7	2.6	6.5
	5	1	.4	.9
	Totalt	107	39.5	100.0
Mangler	System	164	60.5	
Totalt		271	100.0	

Fylkesoversikten under viser at den kulturskolen som har flest folkemusikklærere (5) ligger i Hedmark, mens fire skoler i Oppland, to skoler i Hordaland og én skole i Sogn og Fjordane hver har fire lærere i folkemusikk.

		Hvor mange lærere underviser på dette tilbudet?					
		1	2	3	4	5	Totalt
Fylke	Akershus	1	0	0	0	0	1
	Aust-Agder	3	1	1	0	0	5
	Buskerud	1	2	3	0	0	6
	Finnmark	2	0	0	0	0	2
	Hedmark	8	0	0	0	1	9
	Hordaland	7	4	0	2	0	13
	Møre og Romsdal	8	0	0	0	0	8
	Nord-Trøndelag	4	4	1	0	0	9
	Nordland	3	2	0	0	0	5
	Oppland	1	5	1	4	0	11
	Oslo	0	1	0	0	0	1
	Rogaland	5	2	1	0	0	8
	Sør-Trøndelag	6	4	1	0	0	11
	Sogn og Fjordane	6	1	2	1	0	10
	Telemark	2	3	0	0	0	5
	Troms	1	0	0	0	0	1
	Vest-Agder	2	0	0	0	0	2
	Totalt	60	29	10	7	1	107

Den neste tabellen viser at Oppland er det fylket som har flest folkemusikklærere ansatt i kulturskolen med 30 (16,6 %). Et stykke bak følger Hordaland med 23 (12,7 %), Sogn og Fjordane med 18 (9,9 %) og Sør-Trøndelag med 17 lærere (9,4 %). Men vi ser også av tabellen at det her er ganske jevnt mellom fylkene, spesielt hvis vi ser bort fra de to beste og de fem dårligste av de totalt 17 fylkene som har folkemusikkundervisning i kulturskolene. Vi ser samtidig at i Akershus og Troms finnes det kun én eneste lærer i folkemusikk innenfor hver av de to fylkenes kulturskoler.

Dessverre kan ikke denne undersøkelsen fortelle oss hvor mange årsverk disse tallene representerer. Dette skyldes blant annet at flere skoler misforsto at det kun var lærerressursen det var spurt og inkluderte i tillegg administrativt personale.

Fylke	Antall lærere	Prosent
Oppland	30	16,6
Hordaland	23	12,7
Sogn og Fjordane	18	9,9
Sør-Trøndelag	17	9,4
Nord-Trøndelag	15	8,3
Buskerud	14	7,7
Hedmark	13	7,2
Rogaland	12	6,6
Aust-Agder	8	4,4
Møre og Romsdal	8	4,4
Telemark	8	4,4
Nordland	7	3,9
Finnmark	2	1,1
Oslo	2	1,1
Vest-Agder	2	1,1
Akershus	1	0,6
Troms	1	0,6
Totalt	181	100

6.1.4. Skolens videre planer

”Er dette et tilbud skolen ønsker å utvide/ redusere/ha omtrent som i dag?”

Skolene ble også spurt hvorvidt de ønsket å opprettholde tilbudet omtrent slik de har det i dag eller om man ønsket å utvide, evt. redusere tilbudet. Her fordelte svarene seg slik:

		Antall	Prosent	Gyldig Prosent
Gyldig	Utvide	52	19.2	54.7
	Redusere	1	.4	1.1
	Omtrent som i dag	40	14.8	42.1
	Vet ikke	2	.7	2.1
	Totalt	95	35.1	100.0
Mangler	System	176	64.9	
Totalt		271	100.0	

Sett i et folkemusikkperspektiv må det være gledelig å fastslå at kun én (1,1 %) av kulturskolene som i dag underviser i folkemusikk ønsker å redusere dette tilbudet, mens to skoler (2,1 %) sier at de ikke har gjort seg opp noen mening om dette spørsmålet. Dette

innebærer at hele 96,8 % av de 176 kulturskolene som har svart på dette spørsmålet sier at de enten vil opprettholde tilbudet slik som i dag (42,1 %) eller utvide tilbudet (54,7 %).

		Utvide	Redusere	Omtrent som i dag	Vet ikke	Totalt
Fylke	Aust-Agder	5	0	0	0	5
	Buskerud	4	0	1	0	5
	Finnmark	2	0	0	0	2
	Hedmark	6	0	3	0	9
	Hordaland	4	0	4	1	9
	Møre og Romsdal	4	0	4	0	8
	Nord-Trøndelag	3	0	4	1	8
	Nordland	2	0	3	0	5
	Oppland	6	0	6	0	12
	Oslo	0	0	1	0	1
	Rogaland	4	0	4	0	8
	Sør-Trøndelag	4	0	4	0	8
	Sogn og Fjordane	4	0	4	0	8
	Telemark	1	1	2	0	4
	Troms	1	0	0	0	1
	Vest-Agder	2	0	0	0	2
	Totalt	52	1	40	2	95

Flest kulturskoler som ønsker å utvide tilbudet i folkemusikk finner vi i Hedmark (6 av 9 skoler; 67 %), Oppland (6/12: 50 %) og Aust-Agder (5/5: 100 %). I Aust-Agder vil dermed alle de fem kulturskolene som har et tilbud i folkemusikk i dag gjerne utvide dette tilbudet. I nabofylket Vest-Agder (2 skoler) samt i Finnmark (2) vil også alle kulturskolene som i dag har folkemusikkundervisning gjerne utvide dette tilbudet.

Dårligst ut her kommer Telemark hvor bare én av fire kulturskoler (25 %) ønsker å utvide tilbudet. Nordland er ikke veldig mye bedre med to av fem skoler (40 %). I Oslo vil man helst ha tilbudet på samme nivå som i dag. Det samme gjelder ganske mange av kulturskolene i Nordland (3 av 5 skoler: 60 %). Oppland (6/12: 50 %), Møre og Romsdal, Rogaland, Sør-Trøndelag, Sogn og Fjordane (alle 4/8: 50 %) og Telemark (2/4: 50 %).

Ser vi på de skolene som ønsker å redusere tilbudet i folkemusikk er Telemark her helt alene med den eneste kulturskolen som har slike planer. I Hordaland og Nord-Trøndelag er det én skole i hvert fylke som i følge denne undersøkelsen ikke vet hva de ønsker.

6.1.5. Undervisningsmateriell

”Hva slags undervisningsmateriell blir brukt ved skolen?”

Dette spørsmålet ble besvart av 82 av de 112 skolene (73,2 %) som driver folkemusikkundervisning. De fleste svarte at de benytter seg av gehørsopplæring. Dette gjelder 38 skoler (46,3 %). Deretter følger kategorien ”notehefter/DVD/CD” med 21 skoler (25,6 %) og ”eget materiell” med 19 skoler (23,2 %). Tre skoler oppgir også at de benytter lokalt stoff, uten å definere dette nærmere.

		Antall skoler	Prosent	Gyldig prosent
Gyldig	Eget materiell	19	7.0	23.2
	Notehefter/DVD/CD	21	7.7	25.6
	Gehørsopplæring	38	14.0	46.3
	Lokalt stoff	3	1.1	3.7
	Vet ikke	1	.4	1.2
	Totalt	82	30.3	100.0
Mangler	System	189	69.7	
Totalt		271	100.0	

Den fylkesvise oversikten viser at det spesielt er Oppland (8 av 9 skoler: 88,9 %) og deretter Sogn og Fjordane (5/8: 62,5 %) og Hordaland (5/10: 50 %) som oppgir at de benytter gehørsopplæring i kulturskolen. Også i Telemark (3/4: 75 %), Aust-Agder (2/3: 66,7 %), Buskerud (2/5: 40 %), Hedmark (3/8: 37,5 %) og Sør-Trøndelag (3/8: 37,5 %) bruker en del skoler gehørsopplæring.

Når det gjelder bruk av eget materiell er det særlig skoler i Rogaland (3 av 6 skoler: 50 %), Hedmark (3/8: 37,5 %) og Nord-Trøndelag (3/8: 37,5 %) som svarer positivt på dette. Notehefter, DVD'er eller CD'er blir benyttet av flere kulturskoler spesielt i Sør-Trøndelag (4 av 8 skoler: 50 %), Buskerud (3/5: 60 %), Møre og Romsdal (3/6: 50 %), Nord-Trøndelag (3/8: 37,5 %) og Hordaland (3/10: 30 %).

Enkelte av tallene som gjelder undervisningsmateriell må nok likevel tas med en viss klype salt, blant annet fordi de ulike skolene kan legge forskjellig innhold i kategorier som eget materiell og lokalt stoff.

	Eget materiell	Notehefter/DVD/CD	Gehør opplæring	Lokalt stoff	Vet ikke	Totalt
Aust-Agder	1	0	2	0	0	3
Buskerud	0	3	2	0	0	5
Finnmark	1	0	1	0	0	2
Hedmark	3	1	3	1	0	8
Hordaland	2	3	5	0	0	10
Møre og Romsdal	0	3	2	1	0	6
Nord-Trøndelag	3	3	2	0	0	8
Nordland	1	1	0	1	1	4
Oppland	1	0	8	0	0	9
Oslo	0	0	1	0	0	1
Rogaland	3	2	1	0	0	6
Sør-Trøndelag	1	4	3	0	0	8
Sogn og Fjordane	2	1	5	0	0	8
Telemark	1	0	3	0	0	4
Totalt	19	21	38	3	1	82

6.1.6. Andre kommentarer

En del kulturskoler kom med interessante kommentarer under dette punktet. Vi har tatt med noen av de mest relevante og interessante kommentarene under (den enkelte skolen er anonymisert):

Musikkskolen var i sin tid initiativtaker til det lokale spelemannslaget som nå driftes som egen frivillig organisasjon.

Har også tilbud på torader og trekkspill, men læreren har permisjon i år.

I prosjekter gis det undervisning i seljefløyte, lur og Østerdals-harpe. I tillegg brukes folkemusikk i opplæring på andre instrumenter som vokal og piano, men bare som integrert del.

Det undervises i folkemusikk, like naturlig som annen musikk på mange ulike/alle instrumenter inkl sang. Alle våre musikkelever får litt folkemusikk inkludert. De fleste lærere inkluderer folkemusikk, men ingen underviser kun i folkemusikk. Det gjelder hardingfele, blokkfløyte, gitar osv

Har tilbud, men ingen etterspørsel.

Alle elever får et innblikk i norsk folkemusikk.

Vi har egne spelemannslag og rekruttlag i kulturskolen, der alle også får individuell opplæring.

Det er privat opplæring på fiolin i samarbeid med kulturskolen.

Folkemusikk blir brukt av de fleste lærerne, men ikke som ensidig tilbud.

Vi skulle gjerne sett at vi fikk opp interessen her for folkemusikk siden vi har en så god kapasitet.

Folkemusikkundervisningen er ikke et eget emne, men integreres i annen undervisning.

Vi har ikke folkemusikk som eget fag, men det spilles jo folkemusikk på de ulike instrumentene.

Skolen har ikke egen disiplin folkemusikk, men folkemusikk brukes i noen grad i vanlig undervisning.

I vår kulturskole bruker vi de genre av musikk som trengs. Om det er pop, rock, klassisk eller folkemusikk.

Undervisningen er ikke fortrinnsvis basert på folkemusikk, men det benyttes en del – spesielt for nybegynnere.

11 av elevene er inne i et samarbeid vi kjører med det lokale juniorspelmanslaget.

Vi har undervisning på fiolin og trekkspill og folkemusikk er en naturlig del av repertoaret for disse instrumentene.

Det spørres hva dere mener med folkemusikk. Vi har laget ensembler som spiller reinlender/reel etc. hvor instrumentene er fiolin, fløyte, piano, trekkspill, gitar og keyboard. På det meste er 13 stk i ett ensemble.

Kjøper lærer fra nabokommune.

Vi trenger flere instrumenter, rimelige og brukbare.

Vil gjerne få til noe, men mangler lærere.

Har hatt opp til 20 elever tidligere. I dag har vi 8.

Folkemusikkundervisningen foregår i samarbeid med spellmannslaget.

Også innslag av folkemusikk i sang og på piano.

Kulturskolene i regionen har samarbeid, og folkemusikk er satsingsområde i nabokommunen.

Folkemusikkundervisningen er innlemmet i annen undervisning. Undervisningen foregår på trekkspill og fiolin.

Folkemusikk brukes som del av repertoaret for instrumentalundervisningen, men vi har ingen spesialundervisning i emnet.

Folkemusikk står på repertoaret i perioder på flere instrumenter, for eksempel fiolin og trekkspill.

6.2. Folkemusikk på din kulturskole: Nei-svar

”Gis det undervisning i norsk folkemusikk på din kulturskole?”

Blant de kulturskolene som svarte på dette spørsmålet oppga 123 skoler at de ikke hadde tilbud i norsk folkemusikk, noe som representerer 46,6 % av svarene.

De neste spørsmålene er oppfølgingsspørsmål som av naturlige årsaker kun ble stilt til de kulturskolene som svarte at de ikke hadde et undervisningstilbud i norsk folkemusikk.

6.2.1. Hovedårsak til manglende tilbud

”Hva er hovedårsak(e) til at dere ikke har noe tilbud i norsk folkemusikk?”

På dette spørsmålet svarte 118 av de 123 kulturskolene som ikke har noe folkemusikktilbud, og dette representerer ca. 96 % av disse skolene.

	Årsak	Antall skoler	Gyldig prosent
Gyldig	Økonomi	11	9.3
	Mangel på trad	20	16.9
	Mangel på lærere	35	29.7
	Mangel på etterspørsel	39	33.1
	Vet ikke	2	1.7
	Annet tilbud i kommunen	3	2.5
	Prioritering	8	6.8
	Totalt	118	100.0
Mangler	System	153	
Totalt		271	

Kategorien mangel på etterspørsel får her, i likhet med folkedansdelen, den høyeste prosentandelen (33 %: 39 skoler) tett fulgt av mangel på lærere med (30 %: 35). Deretter følger mangel på tradisjon med (17 %: 20), økonomi (9 %: 11), prioritering (7 %: 8) og annet tilbud i kommunen (3 %: 3).

Vi ser her at heller ikke når det gjelder folkemusikk blir økonomien trukket fram av mange skoler som noen viktig årsak til at man ikke har noe folkemusikktilbud i dag. Det er lærermangel og mangel på etterspørsel som står fram som de klart hyppigste begrunnelsene for at man ikke har etablert et tilbud i norsk folkemusikk.

Det er ellers svært interessant å legge merke til at det er kun knapt 3 % av kulturskolene som viser til at de finnes et annet tilbud i kommunen. Det tilsvarende tallet for folkedans er på drøyt 22 %, noe som tydelig indikerer at folkedansen må ha et langt mer kjent, utbredt og velfungerende opplæringstilbud rundt om i kommunene i regi av de frivillige organisasjonene

enn hva folkemusikken har. De lokale folkedanslagene synes med andre ord å være langt flinkere på rekrutteringsarbeid enn spelmannslagene, slik vi må tolke denne undersøkelsen.

Bryter vi disse tallene ned på fylkesplan finner vi flere interessante resultater. Økonomien ser ut til å spille størst rolle i Hordaland, Møre og Romsdal og Nordland, hvor to kulturskoler i hvert av disse fylkene oppgir dette som en hovedårsak til et manglende folkemusikktilbud. Det er kun i åtte fylker at det i det hele tatt finnes kulturskoler som peker på økonomien som en viktig faktor. I de øvrige (11) fylkene er økonomien overhodet ikke nevnt i forbindelse med dette punktet.

Mangelen på tradisjon blir først og fremst brukt som argument av kulturskoler i Østfold (4/7: 57 %), Troms (3/11: 27 %) og Vestfold (3/5: 60 %), mens mangel på lærere synes å ha desidert størst betydning i Nordland med hele 12 av 15 (80 %) slike svar. Deretter følger Troms (5/11: 45 %) og Finnmark (3/6: 50 %). I Aust-Agder, Hordaland, Nord-Trøndelag, Nordland, Oslo, Sør-Trøndelag, Telemark og Vest-Agder er det ingen kulturskoler som trekker fram mangelen på tradisjon som noen forklaring. Tilsvarende synes mangelen på lærere å ikke være noe hovedproblem i kulturskolene som ligger i Hedmark, Oslo, Sogn og Fjordane, Telemark og Vest-Agder.

Når det gjelder mangelen på etterspørsel er det flest kulturskoler som oppgir dette som en hovedgrunn i Telemark. Hele seks av syv kulturskoler i Telemark (86 %) som ikke har et folkemusikktilbud svarer altså at mangelen på etterspørsel er en hovedårsak til dette. Dette må jo være et tankekors for de som arbeider aktivt innenfor folkemusikkmiljøet i dette fylket.

Andre fylker hvor mangelen på etterspørsel oppgis som en viktig årsak er Akershus (5/10: 50 %), Hordaland (4/8: 50 %) og Møre og Romsdal (4/10: 40 %). I Oslo, Sør-Trøndelag, Sogn og Fjordane og Vestfold synes ikke liten etterspørsel å være noe problem, enten fordi etterspørselen er tilfredsstillende eller at det er andre årsaker som anses som enda viktigere når det gjelder et manglende tilbud i folkemusikk.

Kategorien annet tilbud i kommunen er kun brukt av tre kulturskoler i dette materialet. Det er grunn til å legge merke til at to av disse ligger i Akershus (2/10: 20 %). Den siste ligger i Buskerud (1/7: 14 %). Noen få kulturskoler (8) oppgir også prioritering som hovedårsak. Buskerud 2/7: 29 %) og Vest-Agder (2/6: 33 %) har her to skoler hver i denne kategorien.

	Økonomi	Mangel på trad	Mangel på lærere	Mangel på etterspørsel	Vet ikke	Annet tilbud i kommunen	Prioritering	Totalt
Fylke Akershus	0	1	2	5	0	2	0	10
Aust-Agder	0	0	2	1	0	0	0	3
Buskerud	1	1	1	1	0	1	2	7
Finnmark	1	1	3	1	0	0	0	6
Hedmark	1	1	0	1	0	0	1	4
Hordaland	2	0	1	4	0	0	1	8
Møre og Romsdal	2	2	2	4	0	0	0	10
Nord-Trl.ag	0	0	1	3	0	0	1	5
Nordland	2	0	12	1	0	0	0	15
Oppland	0	1	1	2	0	0	0	4
Oslo	0	0	0	0	0	0	1	1
Rogaland	0	2	2	3	0	0	0	7
Sør-Trl.ag	0	0	1	0	0	0	1	2
Sogn og Fjordane	0	1	0	0	0	0	0	1
Telemark	1	0	0	6	0	0	0	7
Troms	0	3	5	3	0	0	0	11
Vest-Agder	1	0	0	3	0	0	2	6
Vestfold	0	3	1	0	1	0	0	5
Østfold	0	4	1	1	1	0	0	7
Totalt	11	20	35	39	2	3	8	118

6.2.2. Tidligere tilbud

”Har dere tidligere gitt tilbud om slik undervisning?”

Tabellen under viser at 24 kulturskoler (21,1 %), eller rundt regnet hver femte kulturskole (19,5 %) som i dag ikke gir undervisning i folkemusikk, har hatt et slikt tilbud tidligere. Dette representerer 8,9 % av alle skolene (271) som har svart på undersøkelsen, og tallet innebærer at knapt hver tiende av landets kulturskoler har hatt et folkemusikktilbud som nå er lagt ned. 89 skoler (78,1 %) har svart negativt på dette spørsmålet, mens 10 skoler enten ikke har svart (9) eller har svart vet ikke (1).

		Antall	Prosent	Gyldig Prosent
Gyldig	Ja	24	8.9	21.1
	Nei	89	32.8	78.1
	Vet ikke	1	.4	.9
	Totalt	114	42.1	100.0
Mangler	System	157	57.9	
Totalt		271	100.0	

Den fylkesvise oversikten viser at det særlig er i Buskerud (4 av 8 skoler: 50 %), Nord-Trøndelag (3/5: 60 %) og Telemark (3/7: 42,9 %) at det tidligere har eksistert folkemusikktilbud som nå er lagt ned. I tillegg er det lagt ned ett eller to tilbud ved kulturskolene i 11 andre fylker. I fylkene Østfold, Aust-Agder, Oppland og Sør-Trøndelag er det ikke lagt ned noen slike tilbud, men det må her spesielt bemerkes at kulturskolene i Østfold heller aldri har hatt noe folkemusikktilbud!

		Ja	Nei	Vet ikke	Totalt
Fylke	Akershus	1	9	0	10
	Aust-Agder	0	2	0	2
	Buskerud	4	4	0	8
	Finnmark	1	5	0	6
	Hedmark	1	3	0	4
	Hordaland	1	7	0	8
	Møre og Romsdal	2	9	0	11
	Nord-Trøndelag	3	2	0	5
	Nordland	2	11	1	14
	Oppland	0	4	0	4
	Rogaland	2	5	0	7
	Sør-Trøndelag	0	2	0	2
	Sogn og Fjordane	1	0	0	1
	Telemark	3	4	0	7
	Troms	1	9	0	10
	Vest-Agder	1	3	0	4
	Vestfold	1	3	0	4
	Østfold	0	7	0	7
	Totalt	24	89	1	114

6.2.3. Årsak til nedlegging av tilbudet

”Hva er i så fall årsaken til at dette tilbudet ble lagt ned?”

Her har 23 kulturskoler levert svar. De fleste av disse viser til mangel på lærere som årsak til at tilbudet er nedlagt. Dette gjelder 10 av skolene (43,5 %). Ganske mange av skolene (8/23: 34,8 %) begrunner også nedleggelsen med mangel på etterspørsel. Kun fire skoler (17,4 %) viser til økonomi som hovedårsak til at de ikke har opprettholdt et undervisningstilbud i folkemusikk.

		Antall	Prosent	Gyldig Prosent
Gyldig	Økonomi	4	1.5	17.4
	Mangel på lærere	10	3.7	43.5
	Mangel på etterspørsel	8	3.0	34.8
	Vet ikke	1	.4	4.3
	Totalt	23	8.5	100.0
Mangler	System	248	91.5	
Totalt		271	100.0	

De fire kulturskolene som oppgir økonomi som viktigste årsak ligger i henholdsvis Akershus, Hedmark, Sogn og Fjordane og Telemark. Mangelen på lærere ser særlig ut til å ha vært et problem i Buskerud (3 av 4 skoler: 75 %) og til dels i Nord-Trøndelag (2/3: 66,7 %). Dette er kanskje noe overraskende spesielt for Buskerud sin del, fordi vi ellers kjenner dette som et svært aktivt folkemusikkfylke. Også Finnmark, Møre og Romsdal, Nordland, Rogaland og Vestfold har kulturskoler som oppgir mangel på lærere som et problem.

Mangelen på etterspørsel er noe uventet størst i Telemark, hvor to av tre kulturskoler (66,7 %) oppgir dette som hovedårsak. I tillegg finner vi dette som begrunnelse i kulturskoler i Buskerud, Hordaland, Nord-Trøndelag, Nordland, Rogaland, og Vest-Agder.

		Økonomi	Mangel på lærere	Mangel på etterspørsel	Vet ikke	Totalt
Fylke	Akershus	1	0	0	0	1
	Buskerud	0	3	1	0	4
	Finnmark	0	1	0	0	1
	Hedmark	1	0	0	0	1
	Hordaland	0	0	1	0	1
	Møre og Romsdal	0	1	0	1	2
	Nord-Trøndelag	0	2	1	0	3
	Nordland	0	1	1	0	2
	Rogaland	0	1	1	0	2
	Sogn og Fjordane	1	0	0	0	1
	Telemark	1	0	2	0	3
	Vest-Agder	0	0	1	0	1
	Vestfold	0	1	0	0	1
	Totalt	4	10	8	1	23

6.2.4. Skolens videre planer

”Har skolen planer om å starte et tilbud i norsk folkemusikk i framtiden?”

På dette spørsmålet har 110 av de 123 kulturskolene (89,4 %) som mangler et tilbud i folkemusikk respondert. Av disse skolene er det hele 77 (70 %) som sier at de ikke har planer om å starte opp et tilbud i norsk folkemusikk i framtiden. Det er kun 11 skoler (10 %), eller hver tiende skole som derimot bekrefter at de har slike planer. I tillegg er det ni skoler (8,2 %) som er åpne for å etablere et tilbud om det skulle etterspørres og/eller om det skulle dukke opp en aktuell folkemusikklærer. Det er i tillegg fire skoler (3,6 %) som uspesifisert svarer at de har ønsker om å starte et tilbud, mens det er ni skoler (8,2 %) som svarer at de ikke vet.

Ser vi kategoriene under ett så er det 24 skoler (21,8 %), eller drøyt hver fjerde kulturskole som i dag ikke har noe folkemusikktilbud, som svarer at de enten har planer om, ønsker, eller om det dukker opp en lærer og/eller det blir etterspørsel vil vurdere å starte opp med undervisning i folkemusikk. Men såpass mye som 77 av de 271 skolene (28,4 %) som har svart på denne undersøkelsen sier at de verken i dag har eller i framtiden vil etablere noe slikt tilbud.

		Antall	Prosent	Gyldig Prosent
Gyldig	Ja	11	4.1	10.0
	Nei	77	28.4	70.0
	Vet ikke	9	3.3	8.2
	Ønsker	4	1.5	3.6
	Hvis det etterspørres/dukkes opp en lærer	9	3.3	8.2
	Totalt	110	40.6	100.0
Mangler	System	161	59.4	
Totalt		271	100.0	

Den neste tabellen viser at det totalt er seks fylker hvor kulturskolene har planer om å starte opp et folkemusikktilbud i framtiden. Mest positive er man i Nordland, hvor tre skoler (3/13: 23,1 %) har slike planer. I Akershus (2/10: 20 %), Buskerud (2/8: 25 %) og Rogaland (2/6: 33,3 %) er det to skoler i hvert fylke med slike planer, mens Hedmark (1/4: 25 %) og Telemark (1/7: 14,3 %) har hver sin kulturskole med framtidige planer om folkemusikkundervisning.

Mest negative er Østfold, Aust-Agder, Finnmark, Hordaland, Møre og Romsdal, Nord-Trøndelag, Oppland, Sør-Trøndelag, Troms, Vest-Agder og Vestfold, hvor ingen kulturskoler har slike planer.

De fylkene som gjør framtidige planer avhengig av etterspørselen og/eller at det dukker opp en lærer som kan undervise i folkemusikk er Østfold (to skoler), Finnmark, Hordaland, Nordland, Oppland, Telemark, Troms og Vest-Agder (alle én skole). Fire kulturskoler i fire ulike fylker, dvs. Aust-Agder, Buskerud, Møre og Romsdal og Sør-Trøndelag uttrykker et ønske om å starte opp med folkemusikkundervisning.

Noen fylker synes overhodet ikke å ville prioritere folkemusikken innenfor kulturskolene og har ikke en eneste skole som verken har planer eller ønske om dette selv om det skulle bli etterspørsel og/eller dukke opp en aktuell lærer. Dette gjelder to fylker, Nord-Trøndelag og Vestfold.

De fylkene som har en høyest andel negative svar på spørsmålet om framtidige folkemusikkplaner er Nord-Trøndelag (4 av 4 skoler: 100 %), Vestfold (4/4: 100 %), Finnmark (5/6: 83,3 %), Troms (9/11: 81,8 %) og Akershus (8/10: 80 %). I tillegg har både Møre og Romsdal (7/11: 63,6 %) og Nordland (8/13: 61,5 %) ganske mange kulturskoler som sier at de ikke har planer om folkemusikktilbud. Men her er det også generelt mange skoler som har svart.

		Ja	Nei	Vet ikke	Ønsker	Hvis det ettespørres/dukk er opp en lærer	Totalt
Fylke	Akershus	2	8	0	0	0	10
	Aust-Agder	0	1	0	1	0	2
	Buskerud	2	4	1	1	0	8
	Finnmark	0	5	0	0	1	6
	Hedmark	1	3	0	0	0	4
	Hordaland	0	4	2	0	1	7
	Møre og Romsdal	0	7	3	1	0	11
	Nord-Trøndelag	0	4	0	0	0	4
	Nordland	3	8	1	0	1	13
	Oppland	0	3	0	0	1	4
	Rogaland	2	4	0	0	0	6
	Sør-Trøndelag	0	2	0	1	0	3
	Telemark	1	4	1	0	1	7
	Troms	0	9	1	0	1	11
	Vest-Agder	0	3	0	0	1	4
	Vestfold	0	4	0	0	0	4
	Østfold	0	4	0	0	2	6
	Totalt	11	77	9	4	9	110

6.2.5. Kjennskap til lærere

”Kjenner du til lærere i skolens nedslagsfelt som kunne gitt slik undervisning?”

Her har 108 av de 123 skolene (87,8) uten folkemusikktilbud svart. Av disse svarer 41 kulturskoler (38 %) at de kjenner til lærere i skolens nedslagsfelt som kunne ha gitt undervisning i folkemusikk. Men det er såpass mye som 66 skoler (61,1 %) som svarer at de ikke kjenner til slike lærere. Én kulturskole svarer at de ikke vet.

		Antall	Prosent	Gyldig Prosent
Gyldig	Ja	41	15.1	38.0
	Nei	66	24.4	61.1
	Vet ikke	1	.4	.9
	Totalt	108	39.9	100.0
Mangler	System	163	60.1	
Totalt		271	100.0	

Fylkesoversikten under viser at kulturskolene som svarer at de kjenner til aktuelle folkemusikklærere spesielt finnes i fylkene Telemark (5 skoler), Buskerud (4), Møre og Romsdal (4) og Nordland (4). Dette er ikke helt uventet, etter som det (kanskje med unntak av Nordland) er snakk om fylker med generelt stor aktivitet når det gjelder folkemusikk.

I alle fylkene, med unntak av Finnmark, finnes det minst én skole som kjenner til potensielle lærere i folkemusikk.

Ser vi på andelen skoler i de enkelte fylkene som har svart positivt på dette spørsmålet ligger Sogn og Fjordane på topp (100 %). Her er det imidlertid snakk om kun én skole. Deretter følger Hedmark (3 skoler: 75 %), Nord-Trøndelag (3: 75 %), Telemark (5: 71,4 %) og Buskerud (4: 66,7 %).

Helt på bunnen ligger Finnmark (0: 0 %), Østfold (1: 16,7 %), Troms (2: 22,2 %) og Vestfold (1: 25 %).

		Ja	Nei	Vet ikke	Totalt
Fylke	Akershus	3	7	0	10
	Aust-Agder	1	1	0	2
	Buskerud	4	2	0	6
	Finnmark	0	5	0	5
	Hedmark	3	1	0	4
	Hordaland	2	4	0	6
	Møre og Romsdal	4	6	1	11
	Nord-Trøndelag	3	1	0	4
	Nordland	4	9	0	13
	Oppland	1	3	0	4
	Rogaland	3	4	0	7
	Sør-Trøndelag	1	2	0	3
	Sogn og Fjordane	1	0	0	1
	Telemark	5	2	0	7
	Troms	2	7	0	9
	Vest-Agder	2	3	0	5
	Vestfold	1	3	0	4
	Østfold	1	6	0	7
	Totalt	41	66	1	108

6.2.6. Andre kommentarer

Flere kulturskoler som ikke har folkemusikktilbud leverte i tillegg mange interessante og utfyllende kommentarer. Under har vi tatt med et utvalg av disse kommentarene. Den enkelte skolen er også her anonymisert, bl.a. ved hjelp omskrivninger og utelatelse av navn.

Vi vil ikke konkurrere med andre.

Vi samarbeider også med spelemannslaget og har folkemusikkseminarer for strykerne gjennom året.

Kulturskolen gir generelt tilbud til 1., 3. og 8. klasse på alle skolene, gjennom lokale DKS-midler. Der er også bukkehorn og lur integrert. Vi samarbeider også med spelemannslaget og har folkemusikkseminarer for strykerne gjennom året, med ... som lærer. Fiolinelevne spiller i strykeorkesteret, som er kulturskoleorkester for både ... kulturskole (16 elever) og ... kommunale musikk- og kulturskole (26 elever). Vi har tidligere hatt tilbud i folkemusikk på fele, men vi når flere elever med å gi seminartilbud til alle fiolinelevne. Kanskje det også fører til større rekruttering til spelemannslaget på sikt?

Kurstilbud om folkemusikk i distriktet blir videreformidlet til våre elever, bl.a. har det vært tilbud på fele.

Folkemusikk kan integreres som del av annen undervisning, bra med lokal folkemusikk.

Bruk av folkemusikk inngår i strykeopplæringen, men ikke som eget fag.

Bruker litt folkemusikk i undervisning og tilpasser det til instrumentene.

Lærerkrefter finnes regionalt, ikke lokalt.

Skjemaet er vanskelig å svare på fordi begrepet "undervisning i norsk folkemusikk" ikke er definert.

Vi tenker å starte opp med undervisning i torader og trekkspill.

Etter sammenslåing med nabokommune vil dette bli et tilbud.

Vi har hatt fellesprosjekt/fellesoppsetninger for alle våre musikkelever som tar utgangspunkt i lokalt stoff.

Vi integrerer folkemusikk i instrumentalundervisningen der det er hensiktsmessig.

Er innom folkemusikk i annen undervisning.

Vi har ikke spesiell undervisning innen folkemusikk, men folkemusikk brukes som en naturlig del av undervisningen.

Litt bruk av folkemusikk i generell undervisning.

Hadde tilbud for torader, har muligheter innen sang.

Kommunen har eit veldig aktivt spelemannslag som driv opplæring av barn og unge i spel. I tillegg er skulemusikken i bygda aktiv.

Det er ingen elevar som søker om undervisning innan folkedans eller folkemusikk. Dersom nokon hadde henvendt seg, ville vi jobba med å få dette til. Vi har på grunn av dette heller ikkje konstruert eit tilbod, sidan det kjem tydeleg til uttrykk at elevane ikkje ynskjer dette.

Folkemusikken er delvis innlemmet i fiolinundervisningen.

Folkemusikken er delvis brukt i pianoundervisningen.

Vil starte tilbud hvis det dukker opp lærere og økonomien bedrer seg.

Det gis litt undervisning i folkemusikk på korpsinstrumenter, men ingen undervisning på tradisjonelle folkemusikkinstrumenter.

Har hatt undervisning på trekkspill.

Har undervist i folkemusikk, men bare som delemne.

Instrumentundervisningen er nøytral i forhold til sjanger, og man tilpasser evt. elevens ønsker underveis. Noen lærere legger inn tradisjonell folkemusikk som en del av undervisningen.

7.0. Antall elever i kulturskolen

Under følger en oversikt over hvor mange prosent folkemusikkelevne utgjør av det totale elevantallet ved de enkelte kulturskolene. En tilsvarende oversikt som gjelder folkedans er ikke tatt med, først og fremst fordi dette gjelder svært få kulturskoler. I tillegg er en stor del av denne undervisningen knyttet til kurs og prosjekter av kortere varighet. Denne informasjonen kan dessuten leses direkte ut av tabellen på side 16.

7.1. Andel folkemusikkelever

Det er 102 av de 112 kulturskolene med folkemusikktilbud som har oppgitt både det totale elevtallet og antallet folkemusikkelever ved skolen. Én skole har oppgitt 0 elever, mens en annen ikke har oppgitt totalt elevantall.

En kulturskole i Nord-Trøndelag er i særklasse den største folkemusikkskolen med 40 % av det totale elevantallet. Dette er bemerkelsesverdig høyt! Årsaken til det høye tallet kan være at storparten av lærerressursen har folkemusikkbakgrunn. Denne skolen er sammen med en skole i Telemark den minste skolen med folkemusikktilbud. På de to neste plassene finner vi Kulturskoler i Oppland og Telemark, to av de tradisjonelt ”tyngste” folkemusikkommunene. Begge skolene har over 120 elever, og med rundt 27 % folkemusikkelever kan vi konkludere med at folkemusikken fremdeles står sterkt i disse kommunene.

De største skolene kommer dårligst ut i forhold til prosentandelen folkemusikkelever. Dette stemmer med tidligere antakelser om at folkemusikken ikke står like sterkt i byene som på bygdene. På bunnen finner vi de tre største skolene av de som tilbyr folkemusikk. Det finnes imidlertid også eksempler på store skoler med høyt antall folkemusikkelever. En kulturskole i Sør-Trøndelag, som er den 25. største skolen med folkemusikktilbud, kommer overraskende nok så høyt som på 8 plass i listen over antall folkemusikkelever i forhold til det totale elevtallet. To skoler i henholdsvis Nord-Trøndelag og Sogn og Fjordane befinner seg innenfor de 25 øverste både med tanke på totalt elevantall og prosentandel folkemusikkelever.

I den andre enden, altså de med størst prosentandel folkemusikk i forhold til det totale elevantallet, finner vi som forventet de små kulturskolene. Seks av de ti skolene med høyest prosent folkemusikkelever er således blant de minste med tanke på totalt elevantall.

Hvis vi ser nærmere på hvilke fylker som er representert på de ulike delene av listen, kan vi konkludere med at Oppland har flest skoler med størst andel folkemusikkelever. Blant de 25 øverste skolene er Oppland representert med hele syv skoler. Deretter følger Hordaland med fem, Nord-Trøndelag med fire og Buskerud, Sør-Trøndelag, Sogn og Fjordane med to hver. Telemark, Finnmark og Aust-Agder har én skole hver innenfor de 25 øverste skolene på listen.

Tilstedeværelse til en av kulturskolene i Finnmark blant de fem øverste skolene representerer på mange måter et ganske oppsiktsvekkende resultat. Dette området er ikke spesielt kjent for sterke folkemusikktradisjoner, og det er derfor svært overraskende at 25 % av det totale elevantallet på skolen er folkemusikkelever. Her kan det selvsagt ligge en feilkilde basert på en mulig mistolkning av hva som regnes for en fast folkemusikkelev. Denne skolen oppgir ikke hvilke instrumenter det undervises på, og det er mulig at folkemusikkundervisningen er prosjektbasert eller integrert.

Rangering	Fylke	Prosent
1	Nord-Trøndelag	40
2	Oppland	27
3	Telemark	26,7
4	Hordaland	25
5	Finnmark	22
6	Buskerud	20
7	Oppland	17,8
8	Sør-Trøndelag	17,7
9	Hordaland	17,5
10	Hordaland	17
11	Sogn og Fjordane	17
12	Hordaland	16,9
13	Nord-Trøndelag	15,9
14	Oppland	15,4
15	Oppland	12,5
16	Nord-Trøndelag	12,3
17	Oppland	11,4
18	Sør-Trøndelag	11,3
19	Nord-Trøndelag	11
20	Oppland	10,6
21	Sogn og Fjordane	10,6
22	Aust-Agder	10
23	Buskerud	10
24	Hordaland	10
25	Oppland	10
26	Oppland	9,6
27	Buskerud	9,5
28	Sogn og Fjordane	9,4
29	Telemark	8,8
30	Sogn og Fjordane	8,5
31	Hedmark	8,2
32	Vest-Agder	8
33	Aust-Agder	7,6
34	Sør-Trøndelag	7,6
35	Telemark	7,5
36	Nordland	7,4
37	Sør-Trøndelag	7,1
38	Finnmark	7
39	Hedmark	7

40	Hedmark	7
41	Aust-Agder	6,7
42	Sør-Trøndelag	6,7
43	Sogn og Fjordane	6
44	Oppland	5,9
45	Hedmark	5,6
46	Sør-Trøndelag	5,5
47	Sør-Trøndelag	5,5
48	Hordaland	5,4
49	Sogn og Fjordane	5,4
50	Buskerud	5
51	Hedmark	5
52	Hordaland	5
53	Møre og Romsdal	4,7
54	Oppland	4,6
55	Hedmark	4,1
56	Buskerud	3,9
57	Nordland	3,8
58	Nordland	3,8
59	Hedmark	3,6
60	Hordaland	3,5
61	Rogaland	3,5
62	Nord-Trøndelag	3,4
63	Sogn og Fjordane	3,4
64	Rogaland	3,1
65	Møre og Romsdal	3
66	Troms	2,9
67	Nord-Trøndelag	2,7
68	Sogn og Fjordane	2,7
69	Møre og Romsdal	2,6
70	Hordaland	2,5
71	Nord-Trøndelag	2,5
72	Oppland	2,4
73	Møre og Romsdal	2,3
74	Nordland	2,3
75	Sogn og Fjordane	2,3
76	Nord-Trøndelag	2,1
77	Hedmark	2
78	Møre og Romsdal	2
79	Telemark	2
80	Hordaland	1,9
81	Buskerud	1,8

82	Hordaland	1,7
83	Sør-Trøndelag	1,7
84	Rogaland	1,6
85	Møre og Romsdal	1,5
86	Sør-Trøndelag	1,5
87	Telemark	1,5
88	Aust-Agder	1,4
89	Hordaland	1,4
90	Aust-Agder	1,3
91	Nordland	1,3
92	Hordaland	1,2
93	Sogn og Fjordane	1,2
94	Nord-Trøndelag	1,1
95	Hedmark	0,8
96	Vest-Agder	0,7
97	Rogaland	0,5
98	Rogaland	0,5
99	Rogaland	0,5
100	Oslo	0,4
101	Rogaland	0,2
102	Sør-Trøndelag	0,1

8.0. Liste over vedlegg

Vedlegg 1: Tilbud i norsk folkemusikk og folkedans - Spørreskjema til kulturskolene.

Vedlegg 2: Oversikt over de største kulturskolene i undersøkelse og andelen folkemusikkelever

Vedlegg 3: Fylkesvis oversikt over kulturskoler som har svart

**Tilbud i norsk folkemusikk og folkedans
- Spørreskjema til kulturskolene**

GENERELT

1. Hvor mange elever er det totalt på din kulturskole?

2. Hvor mange årsverk utgjør lærerressursen?

FOLKEDANS

3. Gis det undervisning i norsk folkedans på din kulturskole? Ja Nei

a) Hvis ja:

- Hvor mange elever deltar på undervisningen?

- Hvor mange lærere underviser på dette tilbudet?

- Er dette et tilbud skolen ønsker å utvide/reducere/ha omtrent som i dag?
.....
.....

- Hva slags undervisningsmateriell blir brukt ved skolen?
.....
.....

- Andre kommentarer:
.....
.....
.....

b) Hvis nei:

- Hva er hovedårsaken(e) til at dere ikke har noe tilbud i norsk folkedans?
.....
.....

- Har dere tidligere gitt tilbud om slik undervisning?
.....
.....

- Hva er i så fall årsaken til at dette tilbudet ble lagt ned?
.....
.....

- Har skolen planer om å starte et tilbud i norsk folkedans i framtiden?
.....
.....

- Kjenner du til lærere i skolens nedslagsfelt som kunne ha gitt slik undervisning?
.....
.....

- Andre kommentarer:
.....
.....
.....

FOLKEMUSIKK

4. *Gis det undervisning i norsk folkemusikk på din kulturskole?* Ja Nei

a) Hvis ja:

- På hvilket/hvilke instrumenter gis det undervisning?

.....

- Hvor mange elever deltar på undervisningen totalt og fordelt på hvert enkelt instrument?

.....

- Hvor mange lærere underviser på dette tilbudet?

- Er dette et tilbud skolen ønsker å utvide/ redusere/ha omtrent som i dag?

.....

.....

- Hva slags undervisningsmateriell blir brukt ved skolen?

.....

.....

- Andre kommentarer:

.....

.....

.....

b) Hvis nei:

- Hva er hovedårsaken til at dere ikke har et tilbud i norsk folkemusikk?

.....

.....

- Har dere tidligere gitt tilbud om slik undervisning?

.....

.....

- Hva var i så fall årsaken til at tilbudet ble lagt ned?

.....

.....

- Har skolen planer om å starte undervisning i norsk folkemusikk i framtiden?

.....

.....

- Kjenner du til lærere i skolens nedslagsfelt som kunne ha gitt slik undervisning?

.....

.....

- Andre kommentarer:

.....

.....

.....

Vennligst returnerer dette skjemaet **innen 30. mars** til Bjørn Aksdal, Rådet for folkemusikk og folkedans, Rff-sentret, Dragvoll, 7491 Trondheim eller elektronisk til bjorn.aksdal@hf.ntnu.no. Du kan også bruke faks nr. 73 59 65 73. Evt. spørsmål om innholdet i skjemaet kan rettes til Bjørn Aksdal tlf. 73 59 65 76.

Oversikt over de største kulturskolene i undersøkelsen og andelen folkemusikkelever.

Rangering	Fylke	Totalt antall elever	Prosent folkemusikk
100	Oslo	4600	0,4
102	Sør-Trøndelag	4300	0,1
101	Rogaland	1700	0,2
91	Nordland	1064	1,3
67	Nord-Trøndelag	971	2,7
78	Møre og Romsdal	858	2
69	Møre og Romsdal	698	2,6
60	Hordaland	657	3,5
77	Hedmark	600	2
72	Oppland	550	2,4
98	Rogaland	550	0,5
92	Hordaland	520	1,2
65	Møre og Romsdal	500	3
21	Sogn og Fjordane	480	10,6
46	Sør-Trøndelag	470	5,5
73	Møre og Romsdal	430	2,3
99	Rogaland	404	0,5
59	Hedmark	390	3,6
56	Buskerud	387	3,9
94	Nord-Trøndelag	360	1,1
75	Sogn og Fjordane	355	2,3
19	Nord-Trøndelag	350	11
89	Hordaland	350	1,4
8	Sør-Trøndelag	300	17,7
52	Hordaland	300	5
83	Sør-Trøndelag	300	1,7
63	Sogn og Fjordane	290	3,4
33	Aust-Agder	289	7,6
29	Telemark	284	8,8
50	Buskerud	280	5
12	Hordaland	261	16,9
57	Nordland	260	3,8
61	Rogaland	260	3,5
22	Aust-Agder	250	10
45	Hedmark	250	5,6
84	Rogaland	247	1,6
93	Sogn og Fjordane	245	1,2

82	Hordaland	240	1,7
26	Oppland	230	9,6
55	Hedmark	220	4,1
25	Oppland	209	10
79	Telemark	202	2
47	Sør-Trøndelag	200	5,5
70	Hordaland	200	2,5
87	Telemark	200	1,5
97	Rogaland	190	0,5
37	Sør-Trøndelag	184	7,1
51	Hedmark	181	5
27	Buskerud	178	9,5
54	Oppland	173	4,6
13	Nord-Trøndelag	170	15,9
20	Oppland	170	10,6
23	Buskerud	170	10
15	Oppland	160	12,5
28	Sogn og Fjordane	160	9,4
17	Oppland	158	11,4
80	Hordaland	156	1,9
24	Hordaland	150	10
43	Sogn og Fjordane	150	6
53	Møre og Romsdal	150	4,7
34	Sør-Trøndelag	144	7,6
66	Troms	140	2,9
88	Aust-Agder	140	1,4
96	Vest-Agder	140	0,7
42	Sør-Trøndelag	135	6,7
44	Oppland	135	5,9
3	Telemark	131	26,7
64	Rogaland	131	3,1
48	Hordaland	130	5,4
49	Sogn og Fjordane	130	5,4
85	Møre og Romsdal	130	1,5
2	Oppland	125	27
95	Hedmark	120	0,8
7	Oppland	118	17,8
11	Sogn og Fjordane	116	17
40	Hedmark	115	7
38	Finnmark	114	7
31	Hedmark	110	8,2
81	Buskerud	110	1,8

18	Sør-Trøndelag	106	11,3
30	Sogn og Fjordane	106	8,5
39	Hedmark	100	7
76	Nord-Trøndelag	96	2,1
5	Finnmark	90	22
41	Aust-Agder	90	6,7
62	Nord-Trøndelag	87	3,4
6	Buskerud	80	20
9	Hordaland	80	17,5
58	Nordland	80	3,8
71	Nord-Trøndelag	80	2,5
90	Aust-Agder	80	1,3
68	Sogn og Fjordane	75	2,7
10	Hordaland	70	17
36	Nordland	68	7,4
86	Sør-Trøndelag	68	1,5
14	Oppland	65	15,4
16	Nord-Trøndelag	65	12,3
4	Hordaland	55	25
32	Vest-Agder	50	8
74	Nordland	44	2,3
1	Nord-Trøndelag	40	40
35	Telemark	40	7,5

Fylkesvis oversikt over kulturskoler som har svart

Kulturskole	Fylke
Eidsvoll	Akershus
Enebakk	Akershus
Fet	Akershus
Frogn	Akershus
Gjerdrum	Akershus
Hurdal	Akershus
Kontra - Ski	Akershus
Lørenskog	Akershus
Nannestad	Akershus
Nes i Akershus	Akershus
Nittedal	Akershus
Oppegård	Akershus
Rælingen	Akershus
Skedsmo	Akershus
Ullensaker	Akershus
Ås	Akershus
Arendal	Aust-Agder
Birkenes og Lillesand	Aust-Agder
Bygland, Evje og Hornes	Aust-Agder
Bykle	Aust-Agder
Froland	Aust-Agder
Iveland	Aust-Agder
Valle	Aust-Agder
Øst i Agder	Aust-Agder
Drammen	Buskerud
Gol	Buskerud
Hemsedal	Buskerud
Hol	Buskerud
Hurum	Buskerud
Kongsberg	Buskerud
Lier	Buskerud
Modum	Buskerud
Nore og Uvdal	Buskerud
Røyken	Buskerud
Sigdal	Buskerud
Øvre Eiker	Buskerud
Ål	Buskerud
Hasvik	Finnmark
Lebesby	Finnmark
Måsøy	Finnmark
Porsanger	Finnmark
Sør-Varanger	Finnmark
Tana	Finnmark
Vadsø	Finnmark
Vardø	Finnmark
Eidskog	Hedmark
Elverum	Hedmark
Engerdal	Hedmark
Folldal	Hedmark
Grue	Hedmark
Løten	Hedmark

Nord- og Sør-Odal	Hedmark
Rendalen	Hedmark
Stange	Hedmark
Tolga	Hedmark
Trysil	Hedmark
Våler	Hedmark
Åmot	Hedmark
Åsnes	Hedmark
Askøy	Hordaland
Austevoll	Hordaland
Bergen	Hordaland
Eidfjord	Hordaland
Etne	Hordaland
Fjell	Hordaland
Fusa	Hordaland
Granvin	Hordaland
Kvam	Hordaland
Lindås	Hordaland
Meland	Hordaland
Modalen	Hordaland
Odda	Hordaland
Os	Hordaland
Osterøy	Hordaland
Radøy	Hordaland
Samnanger	Hordaland
Stord	Hordaland
Sund	Hordaland
Sveio	Hordaland
Ullensvang	Hordaland
Ulvik	Hordaland
Vaksdal	Hordaland
Voss	Hordaland
Øygarden	Hordaland
Aukra	Møre og Romsdal
Aure	Møre og Romsdal
Eide	Møre og Romsdal
Frei	Møre og Romsdal
Fræna	Møre og Romsdal
Gjemnes og Nesset	Møre og Romsdal
Haram	Møre og Romsdal
Hareid	Møre og Romsdal
Herøy	Møre og Romsdal
Indre Nordmøre	Møre og Romsdal
Kristiansund	Møre og Romsdal
Molde	Møre og Romsdal

Norddal	Møre og Romsdal
Sandøy	Møre og Romsdal
Smøla	Møre og Romsdal
Stranda	Møre og Romsdal
Sula	Møre og Romsdal
Sunndal	Møre og Romsdal
Sykkylven	Møre og Romsdal
Tingvoll	Møre og Romsdal
Vanylven	Møre og Romsdal
Vestnes	Møre og Romsdal
Volda	Møre og Romsdal
Ørsta	Møre og Romsdal
Ålesund	Møre og Romsdal
Alstadhaug	Nordland
Andøy	Nordland
Beiarn	Nordland
Bodø	Nordland
Brønnøy	Nordland
Bø	Nordland
Fauske	Nordland
Grane	Nordland
Hadsel	Nordland
Hamarøy	Nordland
Hattfjelldal	Nordland
Hemnes	Nordland
Herøy	Nordland
Leirfjord	Nordland
Lurøy	Nordland
Narvik	Nordland
Rana	Nordland
Rødøy	Nordland
Saltdal	Nordland
Sortland	Nordland
Steigen	Nordland
Sørfold	Nordland
Tysfjord	Nordland
Vestvågøy	Nordland
Vågan	Nordland
Øksnes	Nordland
Flatanger	Nord-Trøndelag
Frosta	Nord-Trøndelag
Høylandet	Nord-Trøndelag
Inderøy	Nord-Trøndelag
Leksvik	Nord-Trøndelag

Levanger	Nord-Trøndelag
Lierne	Nord-Trøndelag
Meråker	Nord-Trøndelag
Namsskogan	Nord-Trøndelag
Nærøy	Nord-Trøndelag
Overhalla	Nord-Trøndelag
Røyrvik	Nord-Trøndelag
Steinkjer	Nord-Trøndelag
Stjørdal	Nord-Trøndelag
Verdal	Nord-Trøndelag
Verran	Nord-Trøndelag
Vikna	Nord-Trøndelag
Fron	Oppland
Gausdal	Oppland
Gjøvik	Oppland
Lesja og Dovre	Oppland
Lillehammer	Oppland
Lom	Oppland
Nord-Aurdal	Oppland
Nordre Land	Oppland
Ringebu	Oppland
Sel	Oppland
Skjåk	Oppland
Søndre Land	Oppland
Vang	Oppland
Vestre Slidre	Oppland
Vestre Toten	Oppland
Vågå	Oppland
Østre Toten	Oppland
Øyer	Oppland
Øystre Slidre	Oppland
Oslo	Oslo
Bjerkreim	Rogaland
Eigersund	Rogaland
Finnøy	Rogaland
Forsand	Rogaland
Gjesdal	Rogaland
Haugesund	Rogaland
Hjelmeland	Rogaland
Hå	Rogaland
Karmøy	Rogaland
Klepp	Rogaland
Lund	Rogaland
Randaberg	Rogaland
Rennesøy	Rogaland
Sandnes	Rogaland
Sokndal	Rogaland
Stavanger	Rogaland
Strand	Rogaland
Suldal	Rogaland
Time	Rogaland
Vindafjord	Rogaland
Askvoll	Sogn og Fjordane
Aurland	Sogn og Fjordane

	Fjordane
	Sogn og Fjordane
Balestrand	Fjordane
	Sogn og Fjordane
Florø	Fjordane
	Sogn og Fjordane
Førde	Fjordane
	Sogn og Fjordane
Hornindal	Fjordane
	Sogn og Fjordane
Hyllestad	Fjordane
	Sogn og Fjordane
Høyanger	Fjordane
	Sogn og Fjordane
Jølster	Fjordane
	Sogn og Fjordane
Naustdal	Fjordane
	Sogn og Fjordane
Sogn	Fjordane
	Sogn og Fjordane
Stryn	Fjordane
	Sogn og Fjordane
Vik og Lærdal	Fjordane
Frøya	Sør-Trøndelag
Hemne	Sør-Trøndelag
Holtålen	Sør-Trøndelag
Klæbu	Sør-Trøndelag
Malvik	Sør-Trøndelag
Melhus	Sør-Trøndelag
Midtre Gauldal	Sør-Trøndelag
Oppdal	Sør-Trøndelag
Orkdal	Sør-Trøndelag
Rennebu	Sør-Trøndelag
Rissa	Sør-Trøndelag
Røros	Sør-Trøndelag
Selbu	Sør-Trøndelag
Skaun	Sør-Trøndelag
Trondheim	Sør-Trøndelag
Tydal	Sør-Trøndelag
Åfjord	Sør-Trøndelag
Bamble	Telemark
Bø	Telemark
Fyresdal	Telemark
Hjartdal	Telemark
Kragerø	Telemark
Nome	Telemark
Notodden	Telemark
Porsgrunn	Telemark
Siljan	Telemark
Skien	Telemark
Tinn	Telemark
Vinje	Telemark
Balsfjord	Troms
Bardu	Troms
Bjarkøy	Troms
Dyrøy	Troms
Harstad	Troms

Karlsøy	Troms
Kvænangen	Troms
Lenvik	Troms
Lyngen	Troms
Målselv	Troms
Skjervøy	Troms
Storfjord	Troms
Tromsø	Troms
Farsund	Vest-Agder
Flekkefjord	Vest-Agder
Kristiansand	Vest-Agder
Lindesnes	Vest-Agder
Lyngdal	Vest-Agder
Mandal	Vest-Agder
Marnardal	Vest-Agder
Sirdal	Vest-Agder
Songdalen	Vest-Agder
Søgne	Vest-Agder
Åseral, Audnedal og Hægebostad	Vest-Agder
Andebu	Vestfold
Holmestrand	Vestfold
Horten	Vestfold
Sande	Vestfold
Skjærgården	Vestfold
Stokke	Vestfold
Aremark	Østfold
Askim, Skiptvet og Spydeberg	Østfold
Eidsberg	Østfold
Fredrikstad	Østfold
Hobøl	Østfold
Hvaler	Østfold
Marker	Østfold
Moss, Rygge og Våler	Østfold
Rakkestad	Østfold
Rømskog	Østfold
Sarpsborg	Østfold
Trøgstad	Østfold